The Yiddish Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

דער אידישער

זשורנאל

The Yiddish Journal

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטאריא.

VOLUME III. No 556 Toronto, Wednsday May 29, 1915 י"ג סיון פ' בהעלותך תרע"ה. טיטוואך דער 26־טער מאי, 1915. PRICE: 1 CENT

A S Freidus
c/o The New York
Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY
M. S. Co.

120 טויזענד איטאליענישע סאלדאטן רייסען זיך אריין אין עסטרייך

פערנעהמען אהן א שום ווידערשטאנד עטליכע שטעט

ענגלאנד האט שוין א נייעם קאבינעט

לאנדאן, מאי, 26.

דער נייער ענגלישער קאבינעט איז דא לעצטען אוועגד אנאנסירט געווארען און איז שוין בעשטעטיגט געווארען פונ'ם קעניג, און בעשטעהט פון 10 ליבעראלען, 5 יוניאניסטען און איין ארבייטער פארשטעהער.

דער נייער קאבינעט בעשטעהט פון פאלגענדע פערזאנען.

פרעמיער־ אסקוויטה, לארד חיי טשענסלאר, סער באלמאסטער, מיניסטער אהן א פארטפיליא לארד לענסדאון.

די איבעריגע מיניסטארען זענען, לאדר קריו, לארד קוריאז די מעקענא (פינאנץ מיניסטער) סער דזאהן איי. סיימאן (פעס רעטערא פאר אינערליכע אנגעלעגענהייטען) סער עדווארד גרעי (אויסלענדישער

10 עסטרייכישע ארעסטירט.

אטאוואַ, מאי, 25.

אין סמיט'ס פאלס האט נעכטען די מיליטערישע מאכט ארעסטירט 10 עסטרייכער, אויף וועמען מען גלייבט, אז זיי האבען געוואלט אויסרייסען די דאָרטיגע בריק פון דער קענעדיען נאָרטהערן.

איינער א פרישער רעקרוט, וועלכער האט זיך אנגעשלאסען אין דעם דאר־טיגען 42־טען רעגימענט אוז זיך אנגעגעבען אלס א רוסישער פאלאק איז געווען אונטער א פערדאכט, אז ער איז גאר אן עסטרייכער.

דעם זעלבען אוועגד האט מען איהם געזעהן אויסגעגעבען זיך פונ'ם קעמפ, און אריינגעהן אין א הויז.

מען האט דאמאלס געמאכט אן איבערפאל אויפ'ן הויז, און דארטען גע־טראפען די גאנצע קאמפאניע.

בשעת'ן ארעסט האט מען אינ'ם הויז אויך געפונען פיעל דינאמיט.

גאספאדין קאזאק בעקלאגט זיך.

לאנדאן, מאי, 25.

צום הינגעל „קראניקל" שרייבט מען פון פעטראגראד פאלגענדעס:

די דייטשען בעגעהן זיך זעהר ברו־טאל מיט די רוסישע געפאנגענע.

זיי האבען דערטרעקען אין דעם טייך סאן א גרופע רוסישע געפאנגענע. א דייטשער אפיצער, מעלדעט ווייטער דער קאָרעספאנדענט האט דערשאסען מיט זיין רעוואלווער 5 רוסישע געפאנגענע, און א קאזאק האט מען אָבגעשניטען ד' יאוערען דערפאר וואס ער האט ניט געוואלט ארויס געבען וויכטיגע אינפארמאציעס וועגען דער רוסישער ארמיי.

נייעס אין קורצען

צווישען יאפאן און כינא, איז געכטען געשלאסען געווארען א נייע טריטי, לויט וועלכער יאפאן ווערט נאכגעגעבען די וויכ־טיגסטע פאדערונגען איהרע.

—— 0 ——

לויט א בעריכט פון דזשענעווא, בע־שטעהט די עסטרייכישע ארמיי, וואס איז בעפאלען און אריין אין עסטרייך פון 120 טויזענד מענשען.

פרייטאג, וועט זיך דער דייטשער ריי־כסטאג פערזאמלען, אום צו בעווילינען די נויטיגע קרעדיט־פאנדס, וואס דייטש־לאנד דארף האבען צו פיהרען די קריעג געגען איטאליען.

—— 0 ——

די אבבאסאדארען פון דייטשלאנד און עסטרייך, ווי אויך זייערע געזאנדטען ביים וואטיקאן, זענען שוין אבגעפאהרען פון רוים.

—)::(——

ווי מאנכע בעריכטען מעלדען, וועט דער קאמפיין נעגען איטאליען אנגעפיהרט ווערען פון ווילהעלמ'ן צוזאמען מיט פעלד־מארשאל פאן הינדענבורג.

די רעגierונג פון די פעראייניגטע שטאטען האט ערקלערט איהר נייטראַ־ליטעט בנוגע דער מלחמה צווישען איטאַ־ליען און עסטרייך־אונגארן.

לויט א פעראורדנונג פונ'ם פאָסט־דעפארטמענט איז דערווייל אָבגעשטעלט געווארען די פארסעל פאָסט צווישען די שטאאטען און איטאליען.

בעקער מוז געהן אויפ'ן עלעקטריק טשער

אלבאני, מאי, 25.

טשארלס בעקער, דער געוועזענער ניו־יארקער פאָ'ם לייטענענט, וועלכער איז צוויי מאָל פערגעטהיילט געווארען, אז ער האט ערבארעדט דעם געמבלער הערמאן ראזענטהאל, איז דזשוליי 16, 1912, מוז נעהן אויפ'ן עלעקטריק שטוהל. אזוי האט הויינט בעשלאסען דער קאורט אף אפיעלס.

ניו־יארקער קהלה בעשליסט א קאָנ־פערענץ

די זונטאגדיגע ספעציעלע קאָנווענ־שאָן פון דער ניו־יארקער קהלה איז געווע־זען א גאנץ שטורמדיגע, און נאָך פיעלע דעבאטען אין בעשלאָסען געווארען, אז די קהלה דעלעגאטען צו דער „אמעריקאן־דזשואיש קאָמיטע" מיזען שטימען פאר א קאָנפערענץ.

לואי מארשאל, דער הויפט רעדנער פון א קאָנגרעס אדער א קאָנפערענץ, האט פערלאזען די קאָנווענשאָן, ערקלעהרענדיג, אז ער וועט רעזיגנירען פון דער קהלה.

500 טערקישע סאלדאטען דעזערטירען

מיטילענע, מאי, 25.

דאס חיל פון די עלייעס האבען צו־ריקגעשטויסען אלע לעצטע אטאקעס פון די טערקען אויפ'ן האלב אינזעל גאליפאָ־לי, און, האבענדיג זיך פערשטארקט, האָ־בען זיי ווידער אָנגענומען די אפענסיווע מאקטיק.

דאס באָמבארדירען פון די דארדא־נעלען ווערט פארטגעזעצט.

די ענגלישע שיפען וואס געפינען זיך ביי סמירנא, האלטען אין באָמבארדירען די טערקישע פאָזיציאָנען.

אן אפיציעלע ידיעה וועלכע קומט פון דער ענגליש פראנצויזישער פלאטע מעל־דעט, דאס 500 טערקישע סאלדאטען האָ־בען דעזערטירט אין סמירנא און זיינען אנטלאפען פון שלאכטפעלד.

ווארט אנגעקלאגט פאר גנבע נען א שטעקעל פון ס'מסאנס

מארים מערקין איז געכטען פארגע־בראכט געווארען בעפאר מעדזשיסטרייט דעניסאָן אויף א קלאגע דאס ער האט גע־גנבעט א שטעקעל פון די ראבערט סימפ־סאָנ'ס דעפארטמענט סטאָר.

מארים האָט ערקלעהרט, אז ער איז א איד און קען קיין ענגליש ניט ריידען, אבער דער פאָליסמאָן, וועלכער האט אויהם ארעסטירט האט אויפ'ן וויטנעס סטענד דערצעהלט, אז מארים האט צו איהם גערעדט אין א מוטען ענגליש און האט זיך ביי איהם געבעטען, ער זאָל איהם אָפּלאָזען, ווייל דאס איז דעם ערשטען מאָל וואס ער איז בענאנגען א נארישקייט.

ווי דער סטאָר דעטעקטיוו האט ערזוי־צוויי פון דער מאנשאפט זיינען גע־הרג'עט געווארען, די איבערינע האָבען זיך גערעטעוועט־כיט בעשעדיגט.

די „פעלענך־אי־דעריא" איז געבויט געווארען אז'ן קויעל אין 1890. זי האָט גע־האלטען 886 טאָן.

דער טערקישער קריעגס אפיס בע־ריכטעט אפיציעל ווי פאָלגט:

א קרייצער פון דער ענגליש־פראנצויזישער פלאָטע ביי די דארדאנעלען איז אזוי צושעדיגט געווארען פון די באָמבעס וואס אונזער לאנד חיל האט אויף איהם געווארפען און פון די באָמבעס וואס זיי־נען געקומען פון אונזערע לופט שיפען, אז פינף אנדערע שיפען האָבען דעם קרייצער געמוזט אוועקשלעפען.

דער זעלבער סטייטמענט זאָגט אויך, דאָס שבת האָבען די עלייעס פארלוירען אדום סער־אולד־האבער 4 טויזענד טויטע און פערוואונדעטע.

איטאליען.

רוים, מאי, 25.

אָפיציעל איז דאָ הויינט אנאנסירט געווארען, אז די איטאליענישע ארמיי איז אריין אין עסטרייך, וואו זי האט נימ־עפונען קיין ווידערשטאנד, און די אי־טאליענישע ארמיי האט פערנומען עטלי־כע שטעדט.

דער בעריכט מעלדעט אויך, אז די עסטרייכער ציהען זיך איבעראל צורוק פאר די אריינדרינגענדע איטאליענער, און זיי פערבראנען הינטער זיך די ברוקען און הייזער אום דאדורך שווערער צו מאכען דעם מארשרוט פון דער ארמיי.

די פערנומענע 4 שטעדט זענען אינ'ם געגענד פון פריאולי.

זונטאג 7 אוויינער פארנאכט ווערט ווייטער דערצעהלט, האט די עסטרייכי־שע ארטילעריע באָמבארדירט די גרענעץ־פונקטען ביי קארניא, אבער אהן רעזולי־טאטען.

מאָנטאג האט אונזער ארטילעריע אָם־באָרדירט זייערע פאָזיציעס, און מיר האָ־בען געהאט דערביי איין געהרגעטען אוז איין פערוואונדעטען.

ווען סאָלדאטען זענען געלאנדעט גע־ווארען אין בוזא זענען דארטען פערנומען געווארען 70 עסטרייכער.

די שטעדט, וואס זענען פערנומען געווארען פון די איטאליענישע טרופען לי־גען ביי צוויי אייזענבאהן־לינען, וועלכע פיהרען צו טריעסט, ווי אויך צו דעם וויכטיגען עסטרייכישען אייזענבאהן־פונקט גארץ.

דייטשער איד פערהאלטען אלס קריעגס געפאנגענער

א. דזשיי ראסעל סנאה דער רעד־שיסטריער פון אויסלענדישע שונאים האט געכטען פעראורדענט דאס ראבערט הירש א דייטשער איד פון 179 קארלטאָן סטריט וועלכער איז א מאנופעקטשורינג איידזשענט זאָל פערהאלטען ווערען אלס קריעגס געפאנגענער.

מר. הירש האט טרינקענדיג אין א גע־וויסען האָטעל אויף יאָנג סט. אין האט פעראורזאכט א גאנצע סומאטאָבע, ער האט ערקלערט, אז דייטשלאנד וועט שנעל פארטיג ווערען מיט איטאליען.

דאס וואס עס טומעלט זיך אין'ם געפאנגענער.

פיטלע־היגע איטאליענער פאהרען אהיים זיך שלאגען

אין טאראנטא געפינען זיך עלף טוי־זענד איטאליענער, טויזענד פון זיי זענען ענגלישען קאבינעט וועט ברייגגען ענג־לאנד אין טראבעל, און דאס עמיל נערליך וועט קיינמאָל ניט פערמישט ווערען, אזוי האבען דערצעהלט לייטע וועלכע זענען דערביי געווען.

מר. הירש האט ערקלערט, אז אויב ער האט דאס טאקע אזוי געזאגט, האט ער געמוזט זיין גאנץ שיכור, ווייל ער איז געגען דעם דייטשען מיליטאריזם און אזוי ווייטער, אבער טראץ זיין פראטעסט איז ער פערהאלטען געווארען אלס קריעגס געפאנגענער.

פיטלע־היגע איטאליענער פאהרען אהיים זיך שלאגען

אין טאראנטא געפינען זיך עלף טוי־זענד איטאליענער, טויזענד פון זיי זענען גע־עהרנטע סאלדאטען, געוועזענע רעזד־וויטען. אזוי שנעל ווי זיי האבען דער־הערט אז איטאליען האָ טערקלעהרט קריעג זענען זיי גרייט צו פאהרען אהיים און אנשליסען זיך אן דייער ארמיי.

גרויסע דעמאנסטראציאָנען זענען גע־מאכט געווארען פון איטאליענער אין דעם איטאליענישען קוואַרטאל אוז אויף הייגט איז אראנזשירט געווארען א גרויסער פא־ראד פון איטאליענער אויף אלע הויפט נאסען.

פיטלע איטאליענער, וועלכע זענען ניט קיין געווענענע סאלדאטען האבען זיך געווענדעט צו זייער קאָנסיל מיט'ן פער־לאנג זיך אנצושליסען אן דער איטאליע־נער פאָטערלאנד.

אלענגאלס עס געהט יעצט אָן א גרויס־סע בעוועגונג צווישען די הינגע איטאליע־נער צו פאהרען אהיים אוז קעמפען פאר דייער פאָטערלאנד.

מיטלען וועגען ארבייטסלאזיקייט

סיינט קעטהריין, מאי, 24.

די אנטאריא לייבאר עדיוקיישאָן אסאסיאיישאן האט הויינט דא אָבגעהאל־טען מאסטאב, אום צו געבען ארבייטס־לאזע ארבייט און, אין דער געלבער צייט, צו בערייכערען דאס לאנד.

2) די רעגierונג זאָל אָנפיהרען א סיסטעמע א גרויסע פון בויען און ענט־וויקלען וועגען פון דארף צו דארף און פון פארם צו פארם א. א. וו.

2) די רעגierונג זאָל אויף פערשי־עדענע אופנים געבען הילף צו קליינע פאר־מערס בכדי צו ערמוטיגען שטארט מענ־שען צו געהען אויפ'ן לאנד.

איינער פון דער קאָמיטע, וואס איז בעשטימט געווארען צו ווענדען זיך צו דער געווענדען אין אטאוואַ, איז געווע־זענער קאָנטראלער דזשיימס סימסאן פון טאראנטא.

שטארבטארונטערפארענדיג פון די טרעפ

וויליאם קוריער פון 18 בינסקארט ראוד איז נעכטען ביינאכט געשטארבען אין דזשענעראל האָספיטאל.

דער פערשטארבענער איז געווען א פראָמינענטער מאן אין שטאדט. ער איז געשטארבען פון א פאל.

ער האט פערבראכט א פאר שטונ־דען אין 799 יאָנג סטריט, וואו ער האָט געשפיעלט ביליארד. ארויסגעהענדיג האָט ער זיך אויסגעגליטשט און איז ארונטער־געפאלען פון די טרעפ. פאלענדיג האָט ער זיך צוקלאפט דעם קאָפּ.

א פאָליס אמבולאנס האָט איהם צו־גענומען אין דזשענעראל האָספיטאל, וואו די דאָקטוירים האָבען אויף איהם גע־מאכט אן אפעראציאָן. עטליכע שטונדען שפעטער איז ער אָבער געשטארבען.

ווי די דאָקטוירים האָבען ערקלערט, האָטער זיך צובראכען דעם שארבען און איז געווען אונמעגליך איהם צו דע־טען.

שבת וועט דייטשלאנד ענטפערען אויף דער קשיא „לוזיטאניא".

לאנדאן, מאי, 25.

ווי אן אמסטערדאמער בעריכט לוי־טעט האָט דייטשלאנד געבעטען ביי די סטייטס צו וואָרטען נאָך א וואָך אויף דעם ענטפער אויף דער נאָטע וואָס אמע־ריקא האָט געשיקט צו דייטשלאנד בנוגע דאס זינקען פון דער „לוזיטאניא". וואר־שיינליך, זאָגט דער קאָרעספאָנדענט, וועט דער ענטפער ארויסגעשיקט ווערען קומענדען שבת.

פאר 23 יאָהר איז עס געווען א ניט געשריבענער געווען דאס די קוואַלזטעט פון „סאלאדא" טהעע זאָל זיך קיין מאָל ניט ענדערען אפילו טהייל־ווייז. צו אונ־טערשטיצען דיעזען אייזען שטארקען גע־זעץ איז נויטיג צו העבערען די פרייז אוף די קאסט פון טהעע שטייגט אזוי הויך ווי ערשט ניט לאנג צוריק.

איהר וועט תמיד האבען די ציפרידענ־הייט צו וויסען, יעדענפאלס, דאס ווי הויך די פרייז פון „סאלאדא" טהעע זאָל ניט שטייגען, וועט זי תמיד זיין די פיינסטע טהעע וואס מען קאן קריגען אויף אזא פרייז.

וואס די רעגierונגען בעריכטען אפיציעל

FRANCE.

פראנקרייך.

פאריז, מאי, 25.

אפיציעל ווערט געמעלדעט ווי פאלגט: שווערע אטאקען האָט דער דייטש געמאכט אין מעריב פלאנדערס ביים לאנזשמארק־איפר־וועג און אויך אין געגענד פון לא באססעי, אלע אטאקעס זיינען אבער ער־פאלגרייך צוריקגעשטויסען געווארען.

דייטשלאנד.

GERMANY.

בערלין, מאי, 25.

די טרופען אונ־טער דער פיהרער־שאפט פון קענעראל פאן מעקענזען, בע־נייענדיג זיין אפענ־סייוו בעוועגונג אין גאליציען אין צפון זייט פון פשעמישל, דאָס הייסט צו יאָ־ראסלאוו צו, האָבען געהאט א גרויסען נצחון, אזוי, הייסט עס, קליימען זיי.

זיי ווילען האָבען, אז זיי האָבען גע־פאנגען 21 טויזענד רוסישע סאלדאטען, 153 אפיצערען, 39 קאנאנען און 40 מא־שין ביקסען.

דיעזע נייעס זיינען ארויסגעלאָזען גע־ווארען אויפ'ן אפיציעל.

בערלין, מאי, 25.

ווי עס ווערט דאָ ניט אפיציעל בע־ריכטעט האָבען די דייטשען פערכאפט איי־נינע דערפער פון די רוסישע. דער זעל־בער בעריכט דערצעהלט אויף פון א דייי־טשען ערפאָלג אין מזרח פון ראססיין, אין פוילען, וואו די דייטשען האָבען געגומען געפאנגען 2240 רוסען אין פער־כאפט 5 מאשין הארמאטען.

וועגען מערקישע מלחמה שלאכט־פעלד מעלדען די דייטשען דאָס זיי האָ־בען אוואנסירט אין מזרח פון איפר א מייל אין א האלב און דאס זיי האָבען געפאנגען 50 סאלדאטען און פערכאפט 2 מאשין ביקסען.

טערקיי.

א טערקישע שיף געזונקען.

קאָנסטאנטינאָפּאָל, מאי, 25.

אן אפיציעלער סטייטמענט וואָס אין ארויסגעלאָזען געווארען פון טערקישען גע־נעראל שטאב לויטעט ווי פאָלגט:

די 25 יעהריגע קריעגס־שיף „פע־לענך־אי־דעריא" איז געזונקען געווארען הויינט נאָכמיטאָג פון א שונא'ס סובמארין צווישען פון דער מאנשאפט זיינען גע־הרג'עט געווארען, די איבערינע האָבען זיך געראטעוועט־כיט בעשעדיגט.

די „פעלענך־אי־דעריא" איז געבויט געווארען אז'ן קויעל אין 1890. זי האָט גע־האלטען 886 טאָן.

דער טערקישער קריעגס אפיס בע־ריכטעט אפיציעל ווי פאָלגט:

א קרייצער פון דער ענגליש־פראנצויזישער פלאָטע ביי די דארדאנעלען איז אזוי צושעדיגט געווארען פון די באָמבעס וואס אונזער לאנד חיל האָט אויף איהם געוואָרפען און פון די באָמבעס וואס זיי־נען געקומען פון אונזערע לופט שיפען, אז פינף אנדערע שיפען האָבען דעם קרייצער געמוזט אוועקשלעפען.

דער זעלבער סטייטמענט זאָגט אויך, דאָס שבת האָבען די עלייעס פארלוירען אדום סער־אולד־האבער 4 טויזענד טויטע און פערוואונדעטע.

איטאליען.

רוים, מאי, 25.

אָפיציעל איז דאָ הויינט אנאנסירט געווארען, אז די איטאליענישע ארמיי איז אריין אין עסטרייך, וואו זי האָט נימ־עפונען קיין ווידערשטאנד, און די אי־טאליענישע ארמיי האָט פערנומען עטלי־כע שטעדט.

דער בעריכט מעלדעט אויך, אז די עסטרייכער ציהען זיך איבעראל צורוק פאר די אריינדרינגענדע איטאליענער, און זיי פערבראנען הינטער זיך די ברוקען און הייזער אום דאדורך שווערער צו מאכען דעם מארשרוט פון דער ארמיי.

די פערנומענע 4 שטעדט זענען אינ'ם געגענד פון פריאולי.

זונטאג 7 אוויינער פארנאכט ווערט ווייטער דערצעהלט, האָט די עסטרייכי־שע ארטילעריע באָמבארדירט די גרענעץ־פונקטען ביי קארניא, אבער אהן רעזולי־טאטען.

מאָנטאג האָט אונזער ארטילעריע אָם־באָרדירט זייערע פאָזיציעס, און מיר האָ־בען געהאט דערביי איין געהרגעטען אוז איין פערוואונדעטען.

וועגען סאָלדאטען זענען געלאנדעט גע־ווארען אין בוזא זענען דארטען פערנומען געווארען 70 עסטרייכער.

די שטעדט, וואָס זענען פערנומען געווארען פון די איטאליענישע טרופען לי־גען ביי צוויי אייזענבאהן־לינען, וועלכע פיהרען צו טריעסט, ווי אויך צו דעם וויכטיגען עסטרייכישען אייזענבאהן־פונקט גארץ.

עמיל נערליכס אפ'על פאר דזשאסטים מערעדיס

ארום 10 לאָיערס זענען געכטען גע־קומען פאר דזשאסטיס מערעדיס אין אסגוד האל זיך צו פלפלן וועגען דעם גער־ליך אפעיל.

ווי בעוואוסט איז עמיל נערליך א גוט בעוואוסטער דייטש געפונען געווא־רען שולדיג אין קאָנספיראציע צו העלפען אן אויסלענדישען שונא.

אין דער נאָכמיטאָגדיגער זיצונג פון עפעליס דיוויזישאָן האָט י. פ. העללמוטה עמיל נערליך'ס לאָיער פערלאנגט פון דזשאָדזש דאָס ער זאָל ערקלעהרען דאָס עס זיינען ניט באראן די נויטיגע בעשטע־טיגונגען צו דער בעשולדיגונג פון עמיל נערליך, אז ער זאָל האָבען געהאָלפען ארטהור זירזאו אז'ן דער לעצטער זאָל אריין אין דער מלחמה — צו העלפען בעקעמפ־פען גנגען די עלייס. מר. העללמוטה, דער לאָיער, האָט פארגעלעזען א בעריכט פון די לעצטע קייסעס אין ענגלאנד, וואו דער בעשולדיגטער האָט גאר ניט געזאָגט „דאָס איז א גאנץ אנדער קיס, האָט געענטפערט דער טשיעף דזשאָסטיס, סער ווילליאם מערעדיטה, אין דיעזער קייס האָט ער יא גערעדט און דזוקא א סך גערעדט".

מר. העללמוטה — „ער האָט אָבער ניט געזאָגט אזעלכעס וואָס זאָל מיינען אז: „איך האָב געוואלט דעפען פערדר־טעריש ארטהור זירזאו און די שונאים פון קעניג", פאר וועלכען די דזשורי זאָ־לען איהם קענען מיט רעכט געפינען שולד־יג. אזעלכעס האָט ער ניט געזאָגט.

איינער פון די עדות וואָס האָבען עדות געזאָגט געגען נערליך האָט געזאָגט, וואָן נערליך איז ארעסטירט געווארען, האָט נערליכ'ס פנים דאן אויסגעזעהען „שרעקליך" און ער האָט זיך אויסגע־דריקט:

„איך האָב דאָס ניט געדארפט טהון, דאָס וועט מיך אריינשלעפען אין טראָ־בעל".

דער קאורט האָט די קייס אָבגעלעגט איידער מען האָט די דיסקוסיאָן געענ־דיגט.

ניו־יארקער קהלה בעשליסט א קאָנ־פערענץ

די זונטאָגדיגע ספעציעלע קאָנווענ־שאָן פון דער ניו־יארקער קהלה איז געווע־זען א גאנץ שטורמדיגע, און נאָך פיעלע דעבאטען אין בעשלאָסען געווארען, אז די קהלה דעלעגאטען צו דער „אמעריקאן־דזשואיש קאָמיטע" מיזען שטימען פאר א קאָנפערענץ.

לואי מארשאל, דער הויפט רעדנער פון א קאָנגרעס אדער א קאָנפערענץ, האָט פערלאזען די קאָנווענשאָן, ערקלעהרענדיג, אז ער וועט רעזיגנירען פון דער קהלה.

500 טערקישע סאלדאטען דעזערטירען

מיטילענע, מאי, 25.

דאָס חיל פון די עלייעס האָבען צו־ריקגעשטויסען אלע לעצטע אטאקעס פון די טערקען אויפ'ן האלב אינזעל גאליפאָ־לי, און, האָבענדיג זיך פערשטארקט, האָ־בען זיי ווידער אָנגענומען די אפענסיווע מאקטיק.

דאָס באָמבארדירען פון די דארדא־נעלען ווערט פארטגעזעצט.

די ענגלישע שיפען וואָס געפינען זיך ביי סמירנא, האלטען אין באָמבארדירען די טערקישע פאָזיציאָנען.

אן אפיציעלע ידיעה וועלכע קומט פון דער ענגליש פראנצויזישער פלאָטע מעל־דעט, דאָס 500 טערקישע סאלדאטען האָ־בען דעזערטירט אין סמירנא און זיינען אנטלאָפען פון שלאכטפעלד.

אבשורה פאר אונזערע לעזער

—)::(——

עס פרעהט אונז באמת מיטצוטהיי־לען, דאָס הערר אב. גאלדבערג, דער רע דאקטאָר פון „דאָס אידישע פאָלק" איז אנגאזשירט געווארען צו שרייבען רענעל־מעסיג פאר דעם „אידישען זשורנאל".

יעדער אינטעליגענטער אידישער לע־זער ווייס ווער אב. גאָלדבערג איז און ווי אזוי ער שרייבט.

צו אדווערטייזען זיין שרייבען וואָלט נעהייסען זיך לעכערליך געמאכט. עס איז איבעריג, אלזאָ, צו דערצעהלען ווי שעהן ווי גוט און ווי קלוג ער שרייבט. מיר ווי־לען אָבער, אז אלע זאָלען וויסען, אז ער וועט שרייבען אין „אידישע ארטיקעל" וועט ערשיי־נען דיעזען פרייטאָג דעם 28־טען מאי.

אידען פון טאָראנטא און פון דער פראווינץ!

נ'צט אויס די צייטונג פאר אייער בענעפיט: שיקט אונז בעריכ־טען פון אייערע אינסטיטוציעס, חברות, פאסייעטיס, שהולען, יוניאנס און פערשיעדענע ארגאניזאציעס. מיט פערגעניגען וועלען מיר פארע־פענטליכען אייערע בעריכטען.

נ'צט אויס די צייטונג פאר אייער בענעפיט. די צייטונג איז פאר דעם וואוילזיין פון אייך אלע, די צייטונג איז אייערע!

די שעהנע רבקה

אז אריינגעטרעטן און שפאנענדער ראמאן פון דעם אידישן לעבן אין רוסלאנד און קענעדע

געשריבן פארן „אידישן זשורנאל"

פון ב. באראין

(4־טע פארטזעצונג)

איך האב זיך אריינגעוואָרפן צווישן רב איסערן און סאָניטשקאן, מיט מיין קערפער און מיט דעם קינדס קערפערל האב איך זי געזוכט צו בעשיצן פון איהם. שלאגט מיך האב איך געשריען אבער איהר טשעפעט ניט.

רב איסער האט זי אבער זאנאר מיט א פינגער ניט אנגעריהרט. ער האט זי בלויז אנגעקוקט מיט זיין שארפען שטערנען בליק וועלכער האט געשאסן מיט פייער, דאן האט זיך זיין פנים א קרום געטהאן ווי ער וואלט געשייבעלט און האט אנגעפאנגען צו רייד־ן מיט א פערשטענדען טאן.

ווער האט נאך דיר געשיקט? צו וואס ביזטו געקומען? ווער האט דיך גערופען? הא!

ביזט איהם שוין מיאוס געוואָרען דעם ליובאָווניק דיינעם? ארויס דו חצופה, דיין זוואנציג זאל זיך דא ניט גע־פינען! דו הערסט, ארויס! צוזאמען מיט דיין טריפ'ענעם ממזר, טפו!

"טאטינקע! פאר מיין טויד־ט האב איך געוואלט דער מאמען זעהן, האט סאָניטשקא ארויסגעכליפעט.

איך האב זיך געוואלט דאס לעבען געהמען, אין טייך, זיך אריינוואָרפען, אבער איך האב געוואלט כאטש איינמאהל אויף דער מאמען א קוק טהאן.

"דער מאמען האסטו געוואלט זעהן? האט ער איראָניש געוואגט. גוט! געה אהין וואו דיין מאמע איז ווייל קיין אנ־דער פלאץ איז פאר דיר ניטא. געה, דו הערסט, געה! און די קללה פון דיין צו־בראָכענעם טאטען, און דיין פערשטאָר־בענער מאמען זאל דיך בענלייטען, ביז אין קבר אריין!"

דאס איז געווען דאס ערשטע מאהל וואס איך האב געהערט א קללה פון רב איסערס מויל, פאר דער גאנצער צייט וואס איך בין ביי רב איסערען אין הויז געווען האב איך קיין קללה ניט געהערט.

"גוט! טאטינקע, איך וועל געהן!" האט סאָניטשקא געזאגט, און האט אויסגע־הערט צו וויינען. איך בין ניט ווערטה דו זאָלסט מיך אריינלאָזען אין הויז.

"האשע, ניט מיר מיין קינד! איך וועל געהן צו מיין מאמען. זי וועט מיך צוגעהמען פאר א גוטען גאסט, זי וועט מיך פון זיך ניט פערטרייבען.

קום מיין קינד, לאָמיר געהן, מיר האָ־בען אויף דער וועלט קיין פלאץ ניט, קיי־נער וויל אונז ניט קענען, און קיינער וויל אונז ניט ליידען, ביי דיין באָבען אין קבר וועלען מיר געפינען א רוהיגען אָרט, פון דארטען וועט אונז קיינער ניט ארויסטריי־בען. דארט איז די היים פון אלע אזעלכע אונגליקליכע ווי מיר זיינען, צוליעב מיין זינד, מיין קינד דארפסטו ליידען, און זיין אזוי פערוואָרענעלט ווי דיין מאמע איז.

זיי געזונד טאטע, איך וועל דיך פאל־גען און וועל געהן צו מיין מאמען. איך בין ניט ביין אויף דיר ווייל איך וויים אז איך האב ניט פערדיענט דו זאָלסט מיך זאָ־נאר אויף'ן שוועל ארויפלאָזען.

רב איסער איז די גאנצע צייט פון איהר רייד־ן געשטאנען ווי א פערשטיי־נערטער און האט זיך פון אָרט ניט גע־ריהרט פונקט ווי ער וואלט צוגעוואקסען צום פלאץ.

האט רחמנות רב איסער, האב איך אנגעפאנגען און האב זיך צוזאמען מיט'ן קינד געוואָרפען צו זיינע פיס, וואוהין וועט זי געהן אין אזא שרעקליכער צייט, אויף'ן גאס איז דאָך אן עבירה א הונד אויסצולאָזען. עס איז דאָך אייער קינד, אייער בת יחידה, אייער בלוט און פלייש.

"איך וויל זי ניט קענען! זאָל זי אוועק פון מיינע אויגען. מיך אָרט ניט אז זי וועט שטארבען מיט איהר ממזר צו־זאמען. געה געה! זאָל פון איהר ווערען דאס וואס זי האט פון מיר געמאכט, און פון דער מאמען פון איהרער. ארויס, דו חצופה.

רב איסער, בערענקט זיך וואס איהר טהוט! האב איך ווייטער גענומען בע־טען, איהר טרייבט ארויס אייער אייגען קינד, וועלכע איז צו אייך געקומען, און שטעהט א צוכראָבענע פאר אייך."

"דערמאָהנט זיך אן דער בקשה, וואס קרומע שרה האט אייך געבעטען פאר'ן מוידס." איהר האט עס איהר צוגעזאגט, זי האט אייך געבעטען אז סאָניטשקא וועט זיך אמאָהל אָבזוכען און וועט קומען צו אייך זאָלט איהר זי פון אייך ניט פער־שטויסען."

דאס האט ווייזט אויס אייף איהם גע־ווירקט אם שטארקסטען ווייל ער האט זיך גלייך אָבגעקעהרט, און מיט אן אראָב געלאָזענעם קאָפ גענומען געהן אין זאָלל ארויס. ער האט געוויינט.

חאשע, זאָג איהר זי זאָל ניט געהן! זאָג איהר אז איך האב געוואָגט זי זאָל בלייבען אין הויז. גרויסע טראָפענס טרעה־ען זיינען געפאלען אויף זיין שעהנער ווייסער באָרך.

זיינע טרעהרען האבען מיך מעהר גע־נומען ביים הארץ איידער סאָניטשקאס. איך האב זיך געוואונשען אז בעסער וואָלט [illegible] וויינען, ווייל איך האב געפיהלט אז עס האט זיך ביי איהם געעפענט די נאָך ניט פערהיילטע וואונד.

איך בין צוגעלאָפען צו סאָניטשקאן וועלכע איז שוין געשטאנען ביים טיהר און האב איהר געזאגט וואס רב איסער האט מיר געהייסען, ניט אזוי גרינג איז מיר אָנגעקומען ביז איך האב ביי איהר געפועלט זי זאָל ניט אוועק, ווייל זי האט מיר געוואָלט געהן.

"אז די מאמע לעבט ניט דארף איך אויך ניט לעבען," האט זי געטענהט, צו־ליעב מיר איז מיין מאמע פון דער וועלט אוועק, און דערפאר טאר איך ניט לעבען.

מיט געוואלד האב איך זי צוגע־שלעפט צום בעט וואוהין זי האט זיך אריינגעוואָרפען, און איז געבליבען ליגען ווי א שטיק האָלץ.

איך האב איהר צוגעטראָגען דאס קינד זי זאָל דאס אָנזוגען, און אליין בין איך אריין צו רב איסערן.

ער איז האלב געלעגען אין זיין פאָטער־שטוהל און האט נאָך אלץ געוויינט.

נאָט מיינער, האב איך זיך געטראָכט, וועניג צרות האסטו מיר געגעבען אייגענע פארוואס דארף איך נאָך לייד־ן פון פרעמדע?

איך האב נעמוזט ארומגעהן ארום ביי־דען. איך האב געפרעגט רב איסערען צו איך זאָל סאָניטשקאן אריינפיהרען אין קרומע שרה'ס שלאָפצימער, ער האט מיר ניט געענטפערט נור ער האט גערדעהט מיט'ן קאָפ אויף ניין. ווייטער פרעגען האב איך שוין ניט געוואָלט, איך האב גע־וואָלט דערלאנגען וועטשערע, אָבער ניט ער און ניט זיי האבען זיך אפילו געוואָלט צוריהרען צום עסען. זי האָט אזוי לאנג געוויינט, ביז זי איז צוזאמען מיט'ן קינד אנשלאָפען געוואָרען ביי מיר אין בעט. וועלען זי האב איך ניט געוואָלט, בין איך געזעסן.

רב איסער איז די גאנצע נאכט גע־זעסען אויף זיין אָרט און האט אפילו ניט געטראכט ווייזט אויס פון געהן שלאָפען. איך האב זיך צוגעשפארט אויף דער ערד נעבען מיין בעט.

פארטאָג ווען איך האב זיך אויפגע־כאפט איז שוין סאָניטשקא ניט געשלאָפען נאָר איז געלעגען מיט אָפענע אויגען.

"וואס מאכסטו סאָניטשקא! האב איך זי געפרעגט. ווי פיהלסטו זיך?"

זי האט מיר אָבער ניט געענטפערט. נאָר זי האט געהאלטען אין איין קוקען אויף דער וואנט פונקט ווי זי וואָלט דאר־טען עפעס געזעהען.

"וואס איז מיט דיר געווען, און וואו ביזטו געווען סאָניטשקא, הערצעהל מיר, איז דאס טאקי געווען יענער פריץ וועל־כער פלעגט אריינגעהן אהער?

זי האט מיר ניט געענטפערט, און אז שטאט אן ענטפער האט זי נאָך מעהר אָנ־געפאנגען צו וויינען, איך האב שוין חרטה געהאט אויף דעם וואס איך האב געפרעגט.

אלטער נאר וואס איך בין געווען, צו וואס האב איך בעדארפט פרעגען, האב איך דען ניט געזעהען? צו האב איך אלץ ניט פערשטאנען?

ליגענדיג אזוי האט זי מיך געבעטען איך זאָל איהר אלעס דערצעהלען פון איהר מאמען ווי אזוי און ווען זי איז געשטארבען. זי האט געוואָלט וויסען דאס מינדעסטע קלייניגקייט ווי אזוי זי האט גערעדט, וואס זי האט גערעדט ווער איז געווען נעבען איהר בעט, און אפילו ווער עס האט זי בעהאלטען. איך האב דער־צעהלט און זי האט געוויינט. אט פונקט ווי איך דערצעהל דאס דיר יעצט מיין קינד.

ווען עס האט שוין גענומען ווערען טאָג איז זי ווידער אנשלאָפען געוואָרען. איך אליין בין ווייזט אויס אויף אנדרימעלט געוואָרען, און ווען איך האב זיך אויפגע־כאפט איז שוין געווען ליכטיג. עס איז געווען א שארפער ווינטערדיגער פריה־מאָרגען, די פענסטער זיינען געווען פער־קאָוועט, איך גיב זיך א הויב אויף און טהו א קוק. ערשט רב איסער שטעהט אָנגעבויגען איבער סאָניטשקאן און קוקט זיך אין איהר איין. אין זיינע אויגען איז שוין ניט מעהר געווען יענער ווילדער בלק מיט וועלכען ער האט זי בעגעגענט, נאָר זיין בליק איז געווען פול מיט רחמנות, דער פנים זיינער איז נאָך געווען מעהר אויסגעצויגען און אויסגעמאטערט ער איז ווייזט אויס די גאנצע נאכט ניט געשלאָפען. זיינע אויגען האבען אויסגע־זעהען טיעפער ווי זי וואָלטען זיך אריינ־גערוקט אין די אויגען לעבער און האבען זיך דארט געוואָלט בעהאלטען.

ווען ער האט דערזעהען אז איך בין אויפגעשטאנען, איז ער אָבגעטראָטען פון בעט, און האט צו מיר א וואונק געטהאָן איך זאָל איהם נאָכגעהן.

(פארטזעצונג פאָלגט)

פאר וואס?

פאר וואס געהען אלע אין 101 עננעססטריט? (פריהער אין 113 עננעס קארנער עליזאבעט)

פאר וואס איז ר. סילווערמאן אזוי פאָפולאר אין טאָראָנטא וואו נעהמט זיך דאס צו א מענשען אזא כח, אזא געשמאק און אזעלכע ביזנעס פעהיגקייט?

פאר וואס קריגט מען אין ערגעץ ניט אזא אויסוואהל, אזא סחורה, אזוי פער־שיעדענארטיג, אזוי פיעל וואָלענס, סילקס, רעמענענס, דרעסס גודס, טרימינגס, אזוי גוט, אזוי שעהן און ... און... און... אזוי שרעקליך בילינ?

אט די פראגען פרעגט מען איבעראל.

דער תירוץ אין איינפאך:

ר. סילווערמאן ווייסט דאס וואס קיינער ווייס ניט.

ר. סילווערמאן איז בעקאנט מעהר פון אלע סוחרים אין דיעזען ליין, ווייל — ר. סילווערמאן האט עקספירענס פון 38 יאָהר אין פאריז און אין די סטייטס!

דאס איז דער סוד.

געהט וואו אלע געהען!

צו ר. סילווערמאן אין 101 עננעס סטריט.

די פאריז בארגין סטאר (געוועזען קאר. עננעס און עליזאבעטה).

וואס איז דער אונטערשיעד?

צוויי ביזנעסליט אין דער זעלבער ליין

איינער ווערט פון טאָג צו טאָג רייכער און דער צווייטער — שטעהט אויף אן אָרט און מוטשעט זיך.

דער ערשטער אד־ווערטייזט, און דער צווייטער ניט

דער ערשטער ווערט ניט מיעד דערציילענדיג יעדען אז ער האט עפעס צו פערקויפען, און דער צווייטער האלט עס בסוד, און שפארט א פאר סענט, און האט ניט קיין קונים און ניט קיין געלד...

קלוגע סוחרים האל־טען אין איין אדווערטייזען, זיי ווערען גאר ניט מיעד

ווער עס וויים דעם סוד און אדווערטייזט, מוז סוף כל סוף זיין ביזנעס ארויפארבייטען.

קימט אין אפיס פון „אידישען זשורנאל" און אדווערטייזט: אז איהר האט סחורה צו פער־קויפען, אז איהר פאבריצירט א גע־וויסען ארטיקעל, אז איהר קויפט געוויסע סחורה אז איהר דארפט ארבייטער אז איהר זוכט ארבייט אז איהר ווילט אייערע רומס פערענטען אז איהר זוכט רומס

קורץ פעהיגע סוחרים אדווערטייזען און האבען הצלחה

Real Estate
ריעל עסטייט

סעקאָנד־האנד לאָמבארד צו פערקויפען, ברעטער, דזשאעס, סקענדלען, שי־נינג און ז. וו. נאכפרעגען 15 לאפלענט עוועניו.

2615—5—27)

א פלעט פון 4 רומס שעהן־דעקאָרירט עלעקטריק און טעלעפאן פריי, בלויז 18 דאָלאר. אויך א פארנישד רום אין זעל־בען הויז 37 מיידזשאר סטריט, טעלע־פאָן קאלעדזש 4561.

2575—5—25

א פלעט פון 3 אדער 4 רומס מיט אלע קאָנוויניענס, נייע דעקאָרייטעט א סעפרעט מיטער, ביי א יונג קאָפעל. 56 בעלוויו עוו. בילינ־רענט.

2617—5—30

איין אפארטמענט פון 5 רומס מיט אלע קאָנוויניענס, נייע דעקאָרייטעט. נאכפרעגען 42 וואלטאָן סטריט.

2619—5—28)

א סטאָר אין הויז צו פערענטען מיט אלע קאָנוויניענס. די סטאָר קען זיין גוט פאר פערשיעדענע ביזנעס. נאכפרעגען גוי־ארקעט אנט. באקס 677.

.6—4)

צו פערענטען אין פאלמערסטאָן עוו. א פלעט פון 4 רומס אין באד־רום, עלעק־טריק פיקשורס און בליינדס אויף טעלע־פאָן סטים היט. אויף א פלעט פון 2 רומס מיט די זעלבע קאָנוויניענס. בילינ־רענט. פרעגען 184 פאלמערסטאָן עוו.

2613—6—1)

צו פערענטען א הויז אין פאלמערסטאָן עוו. 5 רומס אין א באד־רום, אלע קאָנווי־ניענס בילינ־רענט. פרעגען טעלעפאָן קאלעדזש 2814.

2613—6—1)

צו פערענטען צו 3 אדער 4 רומס מיט אלע קאָנוויניענס מיט סטים אין הייסע וואסער, בילינ־רענט אין טענעמענט קאר־נער עקנעס און עליזאבעט סטריט, אויף סטארס מיט רומס. נאכפרעגען אין רום 15

2611—25—6)

א גוט איינגעטרייעטע איידקרים פאבריק צו פערקויפען. נאראנטירט א לע־בען צו מאכען. בילינ־רענט. אין עליזאָ־בעט סטריט. זעהר בילינ. נאכפרעגען באקס 29.

.2601*—30—5)

$10.00 5 רומס, 69 עדווארד סט. פרעגען 10 דיארסי סטריט.

2604—5—26)

$12.00 6 רומס אלע קאָנוויניענס 81 נאיעגרע סטריט לעבען באטהורסט סט. פרעגען 10 דיארסי.

.2605—5—26

צו פערענטען 3 רומס, בילינ מיט אלע קאָנוויניענס. פרעגען 208 אנוסטא עוועניו.

2606—5—26)

צו פערענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס, סעפרייט גע, אלע קאָנוויניענס, בילינ רענט מיט טעלעפאן 73 סט. פעטריק

2607—5—27)

2 שהענע רומס צו פערענטען פיר צוויי יונגע לייט. נאכפרעגען 108 באלדווין סט.

2608—27—5)

צו פערקויפען א גוט געהענדע גראָ־סערי סטאָר אין א גוטען געגענד, זוכער א לעבען צו מאכען. אורזאכע פון פערקויי־פען אם פלאץ. גאנץ בילינ. נאכפרעגען מר. גאלדסטיין נומער 1 יוראָן סטריט.

.2610ם27—5)

צו פערענטען 4 רומס, אלע קאָנווי־ניענס, 10 דאָלאר א מאָנאט, אין 811 קווין סטריט וועסט.

2599—5—26)

צו פערענטען אונפארנישד רומס, נייע דעקאָרייטעט. נאכפרעגען 69 סאנט פעטריק סטריט.

2589—5—29

צו פערענטען א הויז פון 6 רומס אין 155 וואלסלי סטריט, רענט 15 דאָלאר א מאָנאט, מיט א סטייבעל פאר 2 פערד מען קען אריין פאהרען אין יארד, אויף א גוטער סעלער מיט 2 זייטען אריין צו־געהן, מיט אן סינק מיט סעפרעט געז אפסטערן.

פרעגען 66 ראָבינסאָן סטריט.

5—28

צו פערענטען א פלעט פון דריי אָדער פיער רומס מיט געז, בילינ רענט צו א קלענע פאמיליע. נאכפרעגען 199 בראָנד־וויך עוועניו.

5—28

Situations Vacant

פערלאנגט טענער שניידער. נאכפרע־גען 125 דאנדעס סטריט.

.2616—28—5)

פערלאנגט אן עקספיריענסד באָי פיר דזשענטס פארנישינג און קלאָהדינג. נאָכ־פרעגען 201 יאָנג סטריט.

2600—5—27)

פערלאנגט א גוטע קעכן. מיר וועלען צאָהלען די בעסטע וויידזשעס. נאכפרעגען 383 קווין וועסט.

5—28

פערלאנגט א פארטנער מיט איין קליינעס קאפיטאל, אין עקספירענס, פיר איין גר־טען פאהרעס אין דיא וועסט פרעגען 30 קענסינגטאָן עוועניו פון 3 נאכמיטאָג ביז 10 ביינאכט

2557-5-26

הארדוואוד פלאָרינג

גאראנטירט באירטש, מייפעל, פליין און קוואָרטערד סאוטהערן אאוס.

קענעדע וואוד ספעשעליטי קאמ־פאָניע אריזליא, אנטאריא.

עקספרעסען און שווערע זוענענס

ווי אויך פוירסט קלעס קערידזשעס פיר חתונות צו רענטען. פרייזען פון $1.00 ביז $1.75 יעדער. ספעשעל פרייזעס פיר לויות.

האלגרייוס לאָוועריי, 11 גרעדזש עוועניו.

אויף א חתונה ביי מר. סעם לאָרא אין מיס מאלע פיליפ אין דער הויז פון מר. מ. פיליפ 61 קלערמאָנט סט. איז געקאָ־לעקטעד געוואָרען דורך מר. דייטש $12.70 אין דעם האט הערי זעלצער פון 653 ריטשמאָנד סט. וועסט בעצאָהלט $1.15 פער אוועקטראגען די נעלד צו דער פאָלקס קיך פער וועלכע די קאָמיטע פון דער פאָלקס קיך באראנקט אן וויגשט זיי א הערצליכען מזל טוב.

מ. לאריעווסקי, טרעשורער.

אפארטמענט סווייטס

אין 502 פארלאמענט סטריט 4 רומס און באטה און 5 רומס און באטה, עלעק־טריק און גוט רענטשעס דזשענטלמאן סאיר וויסעס, דעקאָרייטעט נאָך דעם לעצטען סטייל. $20 און 25. א מאָנאט.

פארטיקולערס ביי טעלעפאָן, קאלעדזש 1076.

2319—5—30)

פערלאנגט א מיידעל פאר לייכטע הויז ארבייט אין א גוטע הום און קריגען גוטע וויידזשעס. מוז האבען גוטע רעפע־רענסעס. פרעגען פאר מ. וויינבערג אין אידישען זשורנאל.

2441—5—25

קאנטאָר וולאדאווסקי האט געטון אין 62 בראנזוויק עוועניו דער מעלעפאָן נומער אין דער זעלבער בעה וואס עס איז געווען דער גרעסטער אנטיסעמיט מיתל אין דער מאדערנעסטער מסדר קדושין אין טאָראָנטאָ

און

קאנטאָר וולאדאווסקי

רופט מיך און איבערצייגט אייך. קאנטרי לייט קענען מיך אויך אנגאנשי רען פאר שמחות. מיין וואָהנונג איז 62 בראנזוויק עוועניו, און מיין פאָן נומער איז 1076 קאלעדזש.

פיר ארעמע אומזשנסט.

ר. שווערטנד סאפלאן

איז בעוואוסט צו זיין דער שנעלסטער און זיכערסטער מוהל אין טאָראָנטאָ. איהר דארפט נור גערעקענען די אדרעסע און טע־לעפאָן נומער און איהם לאדען צו אייערע שמחה'ס דאן זייט איהר זיכער צו זיין צופריעדען.

זיין אדרעסע 166 דזשאָהן סטריט. טעלעפאָן אדלייד 1545. מוהל ומסדר קדושין.

מערידזש לייסענס פריי צו אלע חתן כלה

אפיס טעלעפאָן אדלייד 239.

ווילט איהר א גומען מוהל וועלכער איז 22 יאהר אין פראקטיס, דאן שיקט נאָך

הזן מאנא ווייטש

און מיקעל פערוו שוחט זמן מיקעל פס. מעלעפאָן קאלעדזש 2033

— שריטע אומזשנסט —

א קצור פון די נשרטח נעטסס לאנד געזעצע.

דער עלטערער פון דער פאמיליע, ווער אנ־ווו איבער 18 יאהר אלט, וועט קענען באקומען א עערשטל אבטהיילונג פון דאמיניאן לאנד אין מאניטאבא, סאסקאטשעוואן, אדער אלבערטא.

דער אנטרשלאג דארף געמאכט ווערען אין די דאמיניאן לענד אייראָנשענסי אדער אנ־אפיס פון דומיניאן לענד אייראָנשענסי פון דומיניאן לאנד אין אָטאוועס, אן אפיס פון לאנד אייראָנשענסי פון דומיניאן לאנד (ניט מעהר אבער) אויף א דומיניאן לאנד אינספעקטאר.

אלגעמיין — 6 מאנאטען אויף בעוואָהנען דיי לאנד אין יעדע יאהר. 3 מאנאטען אויף אנ־בויען א הויז פון מינדעסטענס 30 פיס ביי 22 פיס און האבען אין דעם הויז מינדעסטענס אין 6 מאנאטען 6 פיל דיינען אויף א פארם. פון ניט־ווענינער ווי 80 מאָרגען לאנד אויף דומיניאן לאנד אינספעקטאר.

אלגעמיין — 6 מאנאטען אויף בעוואָהנען דיי לאנד אין יעדע יאהר. 3 מאנאטען אויף אנ־בויען א הויז פון מינדעסטענס 30 פיס ביי 22 פיס און האבען אין דעם הויז מינדעסטענס אין 6 מאנאטען 6 פיל דיינען אויף א פארם.

אין נעוויסע דיסטריקטען א האמעסטעדער הערס־טער אין אין גוטע אומשטענדען קען פרייען א הערשעל האמעסטער, ארום זיין פלאץ פיר דעם פרייען פון 8 דאָלאר א מאָנאט.

אלגעמיין — 6 מאנאטען אויף בעוואָהנען דיי לאנד אין יעדע יאהר דעם האמעסטער נעהמען אריינקאָמען (שוין אריינגעקענטניס די צייט פון דער ענטרי) 50 מאָרגען, פיר בעבויען, פיר, די צייט פיר קולטיווירען אין אבגעגעבן אין פיס אויב אויסגעפינען דאס דער פלאץ איז א גאנטיגער אדער א שטייגענדיגער גאנצדאנ ווי דאס אדער צו האמעסטער אינספעקטאר.

א פארמער וועלכער האט בעארבייט זיין פארם און האט פון איהר קיין רעזולטאטען קען נעהמען לאנד אין אלבערטא, סאסקאטשעוואן, אדער מאניטאבא.

אלגעמיין — מען זיצען 6 מאנאטען אויף ווידער א אנדער בעארבייטען 50 מאָרגען און אויפבילדען א הויז אין הערפה פון $300.

ה. ה. קאָנראָי
דעפיוטי מיניסטער פון אינטעריאר.

נ. ב. ניט אויטהאָריזירט פובליקאציע פון דעם אדווערטייזמענט וועלען ניט בעצאהלט ווערען.

פאר אלע טאראנטאר אידען דארפען געבען זייער דרוק ארבייט אין אידישען זשורנאל?

1. ווייל מיר האבען אלע מעגליכקייטען אייך צופריעדענ-צושטעלען.
2. ווייל די פרייזען זיינען ביליגער ווי אין אירגענד וועלכען אנדער פלאטץ.
3. ווייל מיר קענען מאכען א גוטען דזשאב.
4. ווייל מיר זיינען שרייבער, ניט קיין פארטאטשעס, מיר לאזען ניט ארוים קיין דזשאב וועלכער זאל אויסזעהן ווי טערקיש.
5. ווייל אויב איהר זייט אונזער קאסטימער רעכענען מיר אייך ביליגער פאר אדווערטייזמענטס.
6. ווייל אונזער פרינטינג איז א מאדערנע. די מאשינערי איז דאס לעצטע וואָרט אין דיעזען ליין.
7. ווייל דער זשורנאל איז א אידישע וויכטיגע אינסטיטוציאן אין טאראנטא און עס איז אין אייערע אינטערעסען אז דער זשורנאל זאל עקזיסטירען און זיך ענטוויקלען.
8. ווייל עס איז אין אייערע אינטערעסען צו האנדלען מיט א צייטונג.
9. ווייל מיר לאדען אייך הערצליך איין מיט אונז צו האנדלען מיר וועלען טהאן אונזער בעסטעס אייך צופריעדענ-צושטעלען.

אונזער אדרעסס:

67 עליזאבעט סטריט 67

טעלעפאן מיין 4582

מט-קלעמענס מיש.
ELKINS HOTEL
דער שעהנסטער ענד מאָדערנסטער האָטעל אין די וועסט
סטריקטלי כשר
רייניגג רום פלאטץ פיר 150 געסט.
מיוזיק ביי די מיעלס
פיר פארטיקולארס שרייבט זאָפאָרט צו
Saml Elkins Mt. Clemens Mich.

כשר און בילינ און נוט
איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע קאסטומערס גראסערים און אייזקרים פראלארס און רעליגיאסטען סטארס, אז אלע מיינע וואָרען ווערען פעליקפס ביליגער ווי פריהער דעם פונקט אין קעש. און אזהר בעראכטט זיך צאהלען פאר אייער נעלד קיין אונקערס. ראס זיינען די וואָרען: וואורשט, ווילערס קארעדבויעס, באראנץ
אורדערס דעשווערס אובעראל מיט דער ערעסטער צופריעדענהייט.
משה סאלקאוויטש, 694 ריטשמאנד
סטריט וועסט. טעלעפאן אדעל. 1559

דר. מ. קייטס
דענטיסט
אין קווין פטריט וועסט
קארנער קווין און מעקאל סטריט.
DR. M. KATES, Dentist
218½ QUEEN ST. WEST
PHONE MAIN 979

האדוויער און סאטלערי
ראס בעסטע פלאטץ פאר אלע מערען האדוויער, נעז פיקשורס, נעז מענטעלס און גלאוזס, עלעקטריק פיקשורס, פייס פאוודער, קאלאויל היטערס, גלאז און קיס (פוטס) פיינסט און אוילס א. ז. וו. ביי
G. H. IBBOTSON
343 באטהווירסט סטריט
טעלעפאן קאלעדזיש 6242

יעצט אין די צייט.
צו לערנען ענגליש, בוקקיפינג, שארטהענד, טעפרייטינג און אנדערע קאסטערצי-עלע געגענשטענדע. ספעציעלע ראטען צו לעזער פון אידישען זשורנאל וואס ווע-לען אנפאנגען אין יאנואר.
זוכנדעט זיך פאר איינצעלהייטען וואנענדעט בי 442 יאנג סטריט
ט. מ. וואטסאן פרינס
15 יאהר עקספיריענס אין טאראנטא.

דר. מ. פיוונ'יק
דטנטיסט
קאר. קווין סט און סאדיינא עוו.
טעלעפאן אדעלייד 4067
בענק אוף האמילטאן בילדינג
Dr. M. PIVNICK, B. A. Sc.
Room 2

פיר שמחות
ווען איהר מאכט א שמחה און דארפט ברענדים וויין אדער ביער, קומט צו דער גוט בעקאנטער פירמע
דזש. וו. רייען
188 קווין סט. וועסט. פאן מיין 106
א פולער ליין פון כרמל וויין און ברענדי אין סטאק.
אלע אָרדערס פינקטליך אטענדעט

דה. ד. ה. ביטאן
דענטיסט
בעסטע ארבייט לו די ביליגסטע פרייזען פיינע צטערצען
טעלעפאן קאללעדזיש 3381.
344½ באטהווירסט סטריט
קארנער ארטהור סטריט
D. H. BEATON, Dentist
344½ Bathurst Street, Cor. Arthur

י. ראזען עקספערט עקקאונטענט און בוכקיפער
גיט לעסאנס אין בוכפיהרונג און מאכט איבערזעצונגען אין פערשיעדענע שפראכען נעהמט אן צו אדיטען בוכער פון פאסייעניס ברייינגס און ארדנונג די ערגסטע בוכפיהרונג מיט אידיש, מיט ענגליש
208 ראבערט סטריט
טעלעפאן מיין 4582.

מ. מ. דיוויס
פאבליק אדיטאר
אדיטינג, סיסטעמאטייזינג אינ-וועסטיגיישאן.
350 קאלידז סט. טאראנטא
טעלעפאן קאלידז 7632

די סאקסאן קא.
עסטייט און פינאנסעל בראוקערז
JOHN M. SKELTON
פרעזידענט און מענעדזשער
וועליוואישאן עקספיינדזשעס א. ז. וו.
802 לאמסדען בילדינג טעלעפאן אדעלייד 3107

טעלעפאן: אדעלייד 1408
ה. דזש. מעסדאנאלד
לאא אפיס
באריסטער, סאליסיטאר, נאטארי, געלד צו פערלייהען
ראבינס בילדינג
וויקטאריא און ריטשמאנד.

דר. טוראפסקי
185 סאדיינא עוו.
טעלעפאן אדעלייד 8224
אפיס שעהנדען:
1 ביז 3 נאכמיטאג. 6 ביז 8 אבענדס

פ. ליזנדר
לייף, עקסידענט, פייער אונד פליט גלאס אינשורענס.
טעלעפאן קאללעדזיש 3101.
81 St. Patrick St.

פריוואט און ביזנעס קארעספאנדענץ
ווי אויך גענוגעליכע ראקומענטען אין אללע שפראכען געמאכט ביי
The Canadian Translation Bureau
H. FEILMANN, Mgr.
קענט בילדינג, 156 יאנג סטריט. רום 211
—בילדינג פרייזען.—טעל. מ. 1546

סטאוווס, ריפערינג, און פוירניטשעס — צו בילינג פרייזען
מאסאס גע און קוילען רענדרשעס
WESTWOOD BROTHERS
635 St. Queen W. Phone Adel. 1518

דייאנא סוויטס
„די סטאר פון קוואליטעט"
די שעהנסטע און ראיעלסטע איין קרים פארלאר אין טאראנטא
חוסע געמרענקע צו יעדער צייט.
דעם גרעסטען אויסוואהל פון אלערליי חוסיש געמאכטע משאקאלאדעס און קענדיעס.
153 יאנג סטריט

דענטיסט
דאקטאר וו. ה. מאקארן
ספעציאליסט אין צייהנער צייהען
רום 601, קענט בילדינג
יאנג און ריטשמאנד סטריטס
טעלעפאן מיין 2149.
טאראנטא

פערלאנגט
מענער זיך צו לערנען דעם בארבער טרייד
תמיד זיכער צו קריגען בעשעפ-טיגונג מיט גוטע ווייזשעס.
מיר וועלען אייך אויסלערנען אין עטליכע וואכען.
שרייבט פאר איינצעלהייטען און פאר א קאטאלאג פריי
The Moler Barber College
221a QUEEN STREET EAST

וואַרשעווער אקושארקע
ענע ראמאנאווסקי
233 סימקא סטריט
טעלעפאן עדעלייד 1543.

— פארגעסט ניט —
ס. ווייגבערג'ס וואל פייפער און פיינט סטאר
76 עליזאבעטה סט טעלעפאן מיין 2693
וואו איהר קענט קריגען פאר 4 און 5 סענט דעם שעהנסטען ספעשעל! ראולל פייפער. ספעשעל!
א באקס טריפעל באדי, 25 פונט — $1.55.
א באקס פרעמיער לעד, 25 פונט — $1.30.
א קווארט אלעגאנטאל פיינט — — 35 סענט.
אלעס צו די בילליגסטע פרייזען. אין פריי בלוי.

אדווערטייז אין דעם „אידישען זשורנאל" עס ברענגט רעזולטאטען.

THE DAILY YIDDISH JOURNAL

H. WINEBERG, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

PUBLISHED BY

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

67 Elizabeth Street Telephone Main 4582

SUBSCRIPTION RATES: $3.50 PER YEAR

SINGLE COPY 1c.

Entered as Second Class Mail Matter at G.P.O. Toronto, Ontario

January 22nd, 1913

דער ערשטער זיעג

ניט וועגען א זיעג אויף די אייראפעאישע שלאכטפעלדער רעדען מיר היינט.

דער זיעג, וואס איז זונטאג דערגרייכט געווארען האט זיך ניט אב־געשפּיעלט אויף די שלאכטפעלדער אין אייראפא. נאר אין דער נאָהנטער־וויטער צוקונפט, און ניט צווישען פרעמדע מחנות.

דאס האבען געקעמפט אינזערע אייגענע לעגיאָנען.

אויב קיין הארמאטען און פולווער זענען ביי דיזער שלאכט ניט אב־גוצט געווארען, האט אבער דאס מינדליכע און פאפירענע וואָרט גע־שפּיעלט דערביי א ראָליע. און אויך דאָ זענען צוויי מחנות געשטאנען איי־נע געגען דער צווייטער; יעדע איינע מיט דער טענה, אז זי איזגערעכט.

דער קאמף איז דערווייל א געענדיגטער. און געענדיגט האט ער זיך מיט א זיעג פאר די אידישע מאסען.

אידישע פאליטיק, אידישע כלל־ארבייט איז ענדליך ארויסגעריסען געווארען פון דו הענד פון איינצעלנע, פון די קאפּריזען פון יחידים.

די ספּעציעלע קהלה קאָנווענשאָן האט ענדליך בעשלאסען, אז די „אמעריקאנער דזשואיש קאָמיטע" דאַרף ניט זיין די איינציגע טאָן געבערין, און אז זי וועט שוין אליין בעזאָרגען ביים פריין, אז זיי זאָלען בעוויליגען אביסעל מעהר רעכט פאר'ן אידישען פאָלק.

דער בעשלוס פון דער ספּעציעלער קאָנווענשאָן האט ענדליך אויעק־געלעגט דעם פונדאמענט, אז ניט נאָר דאַרף מען זיין דעמאָקראטיש אין דער ניט־אידישער כלל־ארבייט, אז מען דאַרף אויך זיין א דעמאָקראט בנוגע אידישער כלל־ארבייט, און ניט בעטראכטען דעם אידישען המון פאר א „באב", וועלכער האט קיין דעה ניט און וועלכער איז אינפעהיג צו פערזאָרגען זיינע געשעפטען.

דער בעשלוס פון דער קאָנווענשאָן צונויפצורופען אן אלגעמיינע קאָנפערענץ פון די אמעריקאנער אידען, האט דעם בעסטען ענטפער דערצו געגעבען און געצייגט אז די אידישע מאסען ווילען ניט אנערקענען קיין שקלאפעריי, אפילו א „מאַרשאַלישע".

ניט וויכטיג זענען יעצט די פראקטישע רעזולטאטען וואס אזא קאנ פערענץ קען דערגרייכען, אויף וויפיעל זי וועט צוהעלפען לעזען די אידען פראגע, און בעקומען מעהר רעכט פאר די אידישע מאסען אין יענע לענ־דער, וואו זיי האבען עס דערווייל נאָך ניט.

די וויכטיגקייט פון דיעזען קאָנפערענץ־בעשלוס איז ניט אזוי פיעל פאר די אייראפעאישע אידען, ווי פאר די אידען אין אמעריקא.

מען האט ביי אונז תמיד גערעדט וועגען גלייכהייט און פרייהייט, און דאָך זענען מיר ביז היינטיגען טאָג פערבליבען שקלאפען, איב ניט צו דער אויסערלעכער ניט־אידישער וועלט, איז אבער אין אונזער אינערלי־כער אידישער כלל־ארבייט.

„די שטימע פון פאָלק, איז די שטימע פון גאָט" — איז ביי אונז איבערגעזעצט געווארען אויף א נייער לאזונג. די לאזונג, אז די שטימע פון פאָלק, פון צעהנדליגער טויזענדער אידען איז גאר ניט ווערטה געגען דער איינער שטימע פון א לואיס מארשאל אדער פון זיינע געזינגנגס־גע־נאָסען.

דער קאמף פאר דיעזער בעפרייאונג, פאר די בעפרייאונג פון די מארשאלס, ווי גוט, ערהליך און ווינשענסווערטה זיי זאָלען ניט זיין, האט פריהער אדער שפּעטער געמוזט פארקומען, און די פראגע וועגען א קאָנ־גרעס פון אמעריקאנער אידען, איז בלויז געווען דער ערשטער געפעכט, וועלכער האט זיך געענדיגט מיט א זיעג, מיט א נצחון ניט פאר'ן יחיד מארשאל, דעם געגנער פון א קאָנגרעס, נאָר פאר'ן רבים, פאר יענע פיעלע איינצעלנע, וועלכע שטעלען צוזאמען דעם אידישען רוב.

אמת דער זיעג איז בלויז א טהיילווייזער, אנשטאט א גרויסען קאָנ־גרעס, וועלען די אמעריקאנער אידען בלויז האבען א קאָנפערענץ, אבער ניט וויכטיג איז דער נאָמען.

די אמעריקאנער אידען האבען פערלאנגט אז ניט א פּראָמינענטע קאָמיטע זאָל פיהרען שתדלנות פאר זיי, נאָר א קערפּערשאפט ערוועהלט פון פאָלק, און דאס האבען זיי דערגרייכט עס אויף דער ספּע־ציעלער קהלה קאָנווענשאָן.

וואס די מלחמה האט געטאהן פאר קענעדע

דער אייראפעאישער קריעג, וועלכער האט דאַרטען אין דער אל־טער וועלט אזוי פיעל צושטערט און חרוב געמאכט, האט זיך אבער גאנץ אנדערש אבגעשפּיגעלט אין קענעדע.

פון איין זייט, איז קענעדע אלס אן ענגלישע קאָלאָניע, אויך אריינ־געצויגען אין דעם בלוטיגען שפּיעל. און די פעלדער אין פלאנדריען האבען שוין איינגעזאפּט אין זיך אויך קענעדער בלוט.

פון דער צווייטער זייט, ערוואַרט אבער אינזער לאנד א גרויסע אינדוסטריעלע אויפלעבונג דורך דער מלחמה. אן אויפלעבונג וועלכע וועט האבען א גרויסע ווירקונג אויף דער ווייטערדיגער ענטוויקלונג פון אונזער מדינה.

אויבערפלעכליך גענומען, איז די בעפעלקערונג יעצט געצייאונגען צו טראגען אויף זיך גרעסערע שטייערען, וואָס די מלחמה האט מיטגע־בראכט מיט זיך.

דאס איז אבער בלויז צייטוויליג.

די נייע אינדוסטריען וועלכע זענען בעשאפען געווארען אין קענעדע זייט דעם מלחמה־אויסבריך, איבערשטייגען אבער יענע ספּעציעלע מלחמה־שטייערען.

פאר די עטליכע חדשים מלחמה, האט קענעדע בעקומען פון די „עלליעס" מלחמה־בעשטעלונגען אויף דער סומע פון צוויי הונדערט און פיפציג מיליאָן דאלאר.

פיעלע נייע פאבריקען האבען פאר דעם געדארפט אויסגעבויט ווע־רען, און די שיין עקזיסטירענדע האבען אויך געמוזט זיך איינארדנען אויף אזא אופן, אז זיי זאָלען קענען נאָכקומען די דרינגענדע בעשטעלונגען.

הוין דיעזע פאבריקען, פאר מלחמה בעשטעלונגען, זענען אויך צוגע־קומען פיעלע נייע אינדוסטריען.

מאסען פּראָדוקטען, וואס זענען פריהער אימפּאָרטירט געווארען פון אייראפא ווערען יעצט פּראָדוצירט אין קענעדע זעלבסט. און צוזאמען מיט דעם, וואס דער הויפּט־פּראָדוקט פון קענעדע, די אגריקולטור, געפינט יעצט א גאנץ גוטען מארק פאר זיך. האט זיך קענעדע ניט וואס צו בעקלאָ־גען אויף דער מלחמה, דורך וועלכע עס שטעהט איהר פאר א גרויסע אינ־דוסטריעלע צוקונפט.

מיטוואך דער 26-טער מאי, 1915.

די מעלות און חסרונות פון'ם קענטדער אידישען ישוב

יונג איז נאָך דער אידישער ישוב אין קענעדע, אזוי אז די גאנצע פעריאָדע איהרע קען נאָך דערווייל ניט געהערען צו דער געשיכטע. די פערזאָנען וועלכע האָ־בען דעם גרונדשטיין פאר'ן קענעדער אי־דישען ישוב אויעקגעלעגט, זיינען נאָך אלע מיט אונז.

אין גאנצען זיינען יעצט א צוויי צעהנטליג יאָהרען אוועק, זייט דער אידי־שער ישוב אין קענעדע האט אָנגעהויבען צו וואקסען, אזוי אז אין די שטעדט האט אָנגעהויבען צו וואַרפען זיך אין די אויגען דער אידישער קווארטאל.

איהר יונגקייט, האט איהר שוין גע־געבען איינע פון איהרע גרעסטע מעלות, ווייל כל זמן דער לעבענס פּראָצעס האלט :אָך אין "ווערען" קען יעדער איינער ביי טראָגען זיין חלק.

ביי אזא ארבייט, ווען זי געהט נאָר צו בעוואוסטזיניג, מוז זי ברענגען די נויטיגע רעזולטאטען ווען דער ישוב איז אן אל־טער, און איינגעפונדעוועטער, פיהרען אין איהם די גרענדע די אבגעשטאנענע אידישע עלעמענטען, וועלכע קומען מעהרהסטנס פון דעם אסימילאטאָרישען חדר.

דער נייער איר, דער יונגער דור, מוז, וועלענדיג זיך אריינווארפען אין דער אידישער כלל־ארבייט, צוערשט א קאמף געגען יענעם עלעמענט אָנפיהרען. די ענער גיע וואָס דאַרף פערווענדעט ווערען פאר בויענדע ארבייט, מוז דארום אוועקגעהן אין אן אנדער ריכטונג.

אנשטאט א בויערישע קראפט, מוז זי צוערשט ווערען א צושטערענדע.

אם בעסטען האט זיך עס יעצט ארויס־געוויזען אין אונזערע שכנה'שע שטאָאַ־טען.

די אידען אין אמעריקא ווילען א קאָנגרעס, זיי ווילען ארבייטען פאר זייער פאָלק.

אנשטאט אבער די ענערגיע און דיא אידישע מוסקולען זייערע זאָלען פער־ווענדעט ווערען פאר יענער קאָלאָסאלער צוגרייטונגס־ארבייט וואָס א קאָנגרעס פאָדערט, מוז גאָר צוערשט געארבייט ווערען, צו פּועל'ן ביי די "יאהודים" אז זיי זאָלען אזא קאָנגרעס ערלויבען.

די קאָנפערענצען און פערזאמלונגען, וועלכע דארפען דיענען אלס יסוד פון דעם צוקונפטיגען אידישען קאָנגרעס דיענען נאָר אלס א צוועק צו בעקור־מען ביי די פאראשטעהער פון דער "אמעריקאן דזשואיש קאָמיטע" דיא הסכמה אויף א קאָנגרעס.

אזוי ווייט פערווענדעט אומזיסטע ארבייט אויף אָנצויפהרען א קאמף מיט'ן אלטען איינגעזעסענעם אסימילאטאָרי־שען עלעמענט.

די יונגקייט פון דעם קענעדער אידישען ישוב האט מסילא געבראכט דערצו, אז ביי אונז זאָל אזא זאך זיין אן איבעריגע.

די מאכט פון די איינצעלנע צו־וואָרפענע אסימילאטאָרישע טהור איז אן אנדערייטענדע און גלייך צו נול.

ביי אונז קען דארום די טהעטיגקייט גלייך פערווענדעט פאר בויערישער אר־בייט, אנשטאט צו פיהרען א קאמף.

דאס איז שוין איינע פון די גרעסטע מעלות, וועלכעס דאס יונגע אידישע לע־בען אין קענעדע בעזיצט.

קיין מעלות זיינען אבער ניטא אָהן קיין חסרונות. דאס, וואָס דאס אידישע לעבען אין קענעדע איז נאָך אזוי יונג, האט ניט נור איהר ליכטיגע זייט נור אויך א שאטענדיגע.

דאס אידישע לעבען אין קענעדע האט זיך נאָך דערווייל ניט גענוג איינגעוואָר־צעלט, אזוי אז עס זאָל קענען אָנגעפיהרט ווערען א פעראייניגטע אידישע כלל־אר־בייט אין קענעדע.

דערצו האט אויך געשטערט די פיזישע לאגע, וועלכע קענעדע בעזיצט.

צו דער צייט, ווען דער אידישער ישוב אין די פעראייניגטע שטאאטען האט זיך קאָנצענטרירט אין אי' פלאַץ, אין אן ארום נוי יאָרק, זיינען די אידישע שטעדט אין קענעדע צוגעוואָרפען און צושפּריט.

ווייפעל, אמטראַל אין טאָראָנטאָ ליגען מיט אזא ווייטקייט, איינע פון דער אנדערער, אז דאס שטערט זעהר פיעל דערצו, אז א פעראייניגטע אידישע אר־בייט זאָל קענען אָנגעפיהרט ווערען אין די אינטערעסען פון דעם קענעדער אי־דענטהום.

יעדע שטאָדט איז דארום געצוואונגען צו מאכען שבת פאר זיך, און דאס שטערט זעהר פיעל.

אט, האט פון אין מאָנטרעאל אָנגעהויב־בען צו ארבייטען פאר א אידישען פאָלקס־פערבאנד פון קענעדער אידען.

די ארבייט איז אבער בלויז א לאָקאלע און אויסער מאָנטרעאל, האט זי דערווייל ניט ארויסגערופען יענעם אינטערעס, ווי זי פערדיענט עס.

אין די איבעריגע קענעדער שטעדט און שטעדטלאך איז צוליעב איהר יונגקייט, דער אידישער ישוב דערווייל אזא אונבע־דייטענדער, אז אפּטמאָהל קען מען צו זיי גאָר ניט גרייכען.

די גרויסע אידישע איינוואנדערונג, וועלכע האט אָנגעהויבען צו שטראָמען פאר די לעצטע יאָהרען, האט פיעל פון דיזער לאגע געענדערט איז אבער געקומען די מלחמה און עס דערווייל אבגעשטעלט.

אונזער ישוב, וועלכער האט מיט אמאָהל אריינבעקומען פרישע לעבענס־נערוועז האט דארורך פיעל געליטען.

דאס איז אבער בלויז פון א צייטווילי־גען כאראקטער.

מיט'ן אנקומען פון דעם פריעדען, וועט די אידישע וואנדערונג ווייעדער אָנ־הויבען צו פליסען, און דאן וועלען די צור־קונפטיגע אידישע עמיגראנטען, ניט נור געפונען א פּלאַץ ביי אונז, וואו איינצער ארדנען זיך, נאָר זיי וועלען אויך ביישטיי־ערען יענע קראפט, וואָס פאָדערט זיך צור־נויפצובינדען דעם אידישען ישוב פון קע־נעדע אין א נאָהענטערען פערבאנד.

ניט נור וועלען די גרויסע אידישע קהלות דאן ווערען נעהענטער איינער צום אנדערען, נאָר אויך א נעץ פון אידישע קהלות אין די קליינע שטעדטלאך וועלען פערשפּרייט ווערען, און זייענדיג פריי פון די אסימילאטאָרישע אלט־בעזעסענע פאָלקס־פיהרער, וועט דאן די גאנצע קראפט פון'ם קענעדער אידענטהום קע־נען געבריינגט ווערען פאר א בויענדער און גלאָרייבער ארבייטער.

א. ריינווין.

נאציאנאליזם און קולטור

פון נח שטיינבערג

(צווייטער ארטיקעל)

מען וואָלט געקענט זאָגען, אז וואָס העבער מענשען ווערען ענטוויקעלט, אלס עהנליכער ווערט זייער אויסערליכע וועלט און אלעס פערשיעדענער ווערט זייער אי־נערליכע וועלט; סיי ביי אינדיווידואומס סיי ביי נאציאָנען. אָדער מיט אנדערע ווערטער:

וואָס מעהר מענשען וועלען שטייגען אויף דעם לייטער פון פּראָגרעס, אלץ עהנליכער וועט ווערען זייער מאטעריעלע קולטור, און אלץ פערשיעדענארטיגער וועט זיין זייער גייסטיגע קולטור.

וואָלטען די מענשען ניט געהאט קיין אנדערע פונקציאָנען ווי זייער מאָגען און איהם צופריעדען שטעלען וואָלט גע־ווען די איינציגע פאָדערונג, דאן וואָלט דעם מענשענס שאפען בלויז געווען אויף דעם מאטעריעלען געביעט; עס וואָלט דאן שטעדיג קיין פאָלק פאר אזא גרויסע פערשיעדענארטיגקייט, און מעגליך אז אלע נאציאָנאלע פערשיעדענהייטען וואָל־טען פערשוואונדען; אלע מענשען וואָלטען זיך זעהר לייכט אויסגעמישט אין איין מענשליכער קאשע. עס וואָלט אפשר גע־ווארען איין גרויסע איינארטיגע מענש־הייט, ווייל מיר מוזען דאָך צוגעבען, אז די בעסטע טעכנישע קולטור פּראָדוקטען מוזען זיין פאר אלע ריכטיג דענקענדע מענשען גלייך. לאָמיר נעהמען א ביי־שפּיעל: אמאָל האט דער פּוסטער גע־דארפט צוזאמענגעהען שיך מיט חזיר האאר. עס פערשטעהט זיך אז עס איז ניט געווען אזוי לייכט, און עס האט גענומען א לאנגע צייט צו נעהען, יעצט נעהט מען אבער שיך מיט א מאשין וואָס נעהט פיעל שנעלער.

יעדער מענש, צו וואָס פאר א נאצ־יאָן ער זאָל ניט געהערען, מוז אנערקענען אז די איצטיגע נעה־מאשין, איז בעסער ווי די אמאָליגע חזיר האאר, און אויב איי נער וועט זיך איינשפּאָרען און זאָגען אז ער וויל זיך בעסער האלטען ביי די אלטע חזיר־האאר וועלען מיר איהם ניט רופען נאציאָנאליסט, נאָר רעאקציאָנער, קאָנ־סערוואטאָר, אָדער טעכנישער דאגמא־טיקער, ווייל יעדער נאָרמאלער מענשליכער שכל מוז לאָגישער ווייזע אנערקענען, אז די מאשין איז בעסער צו נעהען שיך ווי חזיר האאר, דאס זעלבע קען געזאָגט ווערען וועגען אלע אנדערע טעכנישע אויס בעסערונגען, ווי צום ביישפּיעל: די עלעק־טרישע בעלייכטונג מוז אנערקענט ווערען ביי יעדען מענשליכען שכל אז זי איז בע־סער ווי די בעלייכטונג פון די אמאָליגע גראָשענע ליכטעלאך, און דער וואָס וועט זיך דוקא וועלען האלטען ביי דיא גראָ־שענע ליכטעלאך בעלייכטונג, וועט נאָר בעווייזען אז ער בעזיצט א גראָשענעס שכל, ניט אז ער איז א געטרייער נאציאָ־נאליסט.

פאר די לעצטע יאָהרען, האט פיעל פון דיזער לאגע געענדערט איז אבער געקומען די מלחמה און עס דערווייל אבגעשטעלט.

אונזער ישוב, וועלכער האט מיט אמאָהל אריינבעקומען פרישע לעבענס־נערוועז האט דארורך פיעל געליטען.

דאס איז אבער בלויז פון א צייטווילי־גען כאראקטער.

מיט'ן אנקומען פון דעם פריעדען, וועט די אידישע וואנדערונג ווייעדער אָנ־הויבען צו פליסען, און דאן וועלען די צור־קונפטיגע אידישע עמיגראנטען, ניט נור געפונען א פּלאַץ ביי אונז, וואו איינצער ארדנען זיך, נאָר זיי וועלען אויך ביישטיי־ערען יענע קראפט, וואָס פאָדערט זיך צור־נויפצובינדען דעם אידישען ישוב פון קע־נעדע אין א נאָהענטערען פערבאנד.

ניט נור וועלען די גרויסע אידישע קהלות דאן ווערען נעהענטער איינער צום אנדערען, נאָר אויך א נעץ פון אידישע קהלות אין די קליינע שטעדטלאך וועלען פערשפּרייט ווערען, און זייענדיג פריי פון די אסימילאטאָרישע אלט־בעזעסענע פאָלקס־פיהרער, וועט דאן די גאנצע קראפט פון'ם קענעדער אידענטהום קע־נען געבריינגט ווערען פאר א בויענדער און גלאָרייבער ארבייטער.

א. ריינווין.

איטאליענם קראַפט אויף'ן ים און לאנד

מיט דעם אריינטריט פון איטאליען אין דער יעצטיגער אייראָפּעאישער מלחמה שלאָגען זיך שוין עלף פערשיעדענע נאצ־יאָנען, שוין אריינגעבענענדיג מאָנטענעגרו.

די ניי־צוגעקומענע איטאליען איז א ראָ און סערביען.

שטארקע מאכט סיי אויף'ן לאנד און סיי אויף'ן וואסער, און מיט אזא מאכט ווי איטאליען וועט זיך דייטשלאנד און עסט־רייך מוזען רעכענען.

די פאָלענדע טאבעלע וועט געבען דעם לעזער א בעגריף וועגען איטאליענס מיליטערישע מאכט.

די ארמיי

די שטענדיגע ארמיי בעשטעהט פון 515,000 מינימום, —734,401 מאקסי־מום.

מיליץ 245,000, מינימום, —320170 מאקסימום.

לאנד שטורם 515,000 מינומום, — 2,275,631 מאקסימום.

צוזאמען 1,100,000 מינימום מאקסי־מום 2,3330,202.

פיער ארמייען זיינען פון דעם צוזאמענ געשטעלט געווארען און יעדער ארמיי ענט האלט פון צוויי ביז פיער ארמיי קאָרפּוסען און א דיוויזיע קאוואלעריע.

אן ארמיי קאָרפּוס ענטהאלט צוויי גע־וועהנליכע דיוויזיעס און דערצו נאָך איין דיוויזיע מיליץ דאָס ווערט צוטהיילט אין צוויי קלאסען.

די ערשטע קלאסע בעשטעהט פון 25,000 מאן מיט 104 הארמאטען און בעשטעהט פון 37,000 מאן מיט 134 הארמאטען און 26 מאשין ביקסען.

די ערשטע ליניע פון דער גאנצער אר־מיי בעשטעהט פון 700,000 מאן און ענט־האלט 14 ארמיי קאָרפּוסען מיט 26 באר־טאליאָנען, 38 מיליץ קאמפּאניעס אין דער צווייטער ליניע און 26 באטאליאָנען אין דער דריטער ליניע.

הינטער די אויבענדערמאָהנטע שטע־הען 54 אמוניציאָן באטאריעס, מיט זעקס באטאליאָנען געוועהנליכע סאָלדאטען און 23 באטאליאָנען היטער.

דאָס ווערט אויסגעשטעלט אין דריי ליניעס, די ערשטע בעשטעהט פון 324 באטאליאָנען אינפאנטעריע, 180 סקאד־ראָנען קאוואלעריע, 360 באטאריעס מיט פעלד הארמאטען און 475 באטאריעס אר־טיליריע.

הונדערט פעלד באטאריעס זיינען בע־וואפענט מיט די לעצטע קרופּ קאָנאָנען.

(פאָרטזעצונג אויף פיידזש 5)

סיי אין מעלאָדי, ווי צום ביישפּיעל: דער ווארט ווינד, איז א דירעקטע נאָכמאכונג פון דעם גערויש פון ווינד, און אזוי ווייי־טער. דער מענש האָט זיך אויך דער־וואוסט אז איינינע מעטאלען גיבען ארויס קלאנגען פון זיך, און ער האָט גענומען מאכען עקספּעריומענטען מיט די פערשיי־דענע קלאנגען אום ארויסצוקריגען אזעל־כע קלאנגען וועלכע זאָלען איהם געפעל־לען. אויף אזא אופן זיינען ענטשטאנען די ערשטע מוזיקאלישע אינסטרומענטען, די עגיפּטישע הארפ דאן די אידישע הארפ. עס פערשטעהט זיך אז די ערשטע מוזי־קאלישע אינסטרומענטען זיינען געווען יעהר איינפאך אין פערגלייך מיט די היינטיגע פערשיעדענארטיגע אינסט־רומענטען. ווער פון אייך האָט ניט גע־זעהען אז די מוזעאומס די ערשטע פיעד־לען? א לאנגער שטעקען מיט איין סטרונג ארויסגעצויגען. די היינטיגע פיעדעל איז פיעל פערשיעדענארטיגער, און ניט ארויס פיעל מעהר ווערעטיווע טעגער מיט איהרע כחות, ווי דער אמאָליגער שטע־קען מיט איין סטרונג. ווער רעדט נאָך פון די צעהנליגע נייע אינסטרומענטען וואָס זיינען ביז יעצט ענטוויקעלט געווארען.

אָט דער פּראָצעס פון איינארטיגקייט צו פערשיעדענארטיגקייט געהט אָן אויף אלע געביעטען פון מענשליכען שאפען און אויך איז פערארבעט פון מענשליכען שאפען זיינען דארום זעהר פערשיעדען, און דאָ קען שוין ניט דער אלגעמיינער מענשליכער שכל זיך אריינמישען און זאָגען, אז נאָר איין שעפונג איז די העכסטע און בעסטע פון אלע, ווי איז דעם פאל מיט די מאשין, אָדער עלעקטריק; נאָר איין דער העכערע גייסטיגע ספּערען זיינען אלע קולטור פּראָ־דוקטען גלייך בערעכטיגט.

צום ביישפּיעל: דער מענשליכער שכל קען ניט בעווייזען, אז נאָר ביי־דאָס און שעלליס פּאָעזיע איז דיא בעסטע, און דארף דארום געלעזען ווערען פון אלע מענשען, אז ניט סען מען זיי בעשולדיגען אלס רעאקציאָנערען — און יהואיס'עס און ביאליקס, טויג ניט, און מוז מאכען פלאץ פאר ביירנאָס פּאָעזיע, ווי דאָס גראָשענע ליכטעל, די עלעקטריק. — אין דעם פאל האָבען אלע גלייך די ועלבע עקזיסטעץ בערעכטיגונג, ווייל אין דער גייסטיגער נייטווענדיג, און פיהרט צום גע־ווינשטען פּראָגרעס.

די ווייסענשאפט בעווייזט אונז, אז עס איז דער נאטירליכער פּראָצעס פון ענט־וויקלונג, אז אלעס זאָל זיך בייטען פון איינארטיג אויף פערשיעדענארטיג, אָדער פון איינפאך צו קאָמפּליצירט, און דאָס בראנגט אונז יעצט צו דער פראגע, וואָס נויטהיגט א קלאָהרען ענטפער: וואָס איז ווירקליך די אורזאך פון די עקזיסטענץ פון פערשיעדענע נאציאָנען?

די הויפּט אורזאך פון דעם זיין פון פערשיעדענע נאציאָנען אויף דער וועלט, איז דער געזעץ פון פּראָגרעס. אלעס אין דער וועלט פּראָגרעסירט, אָבער ניט אין דעם מיסבראויכטען זין ווי מענשען בענוצען דעם וואָרט פיעל מאָהל, אז פּראָגרעס מוז אימער פיהרען צום גוטען. פּראָגרעס פיהרט אמאָהל אויף צום שלעכטען לויט דעם וואונש פון מענשען. די ריכטיגע בעדייטונג פון פּראָגרעס מיינט, אז אלעס אין דער וועלט בייט זיך פון איינארטיג־קייט צו פערשיעדענארטיגקייט, לאָמיר נעהמען א ביישפּיעל פון די ענטוויקלונג פון דער מענשהייט. זייענדיג אויף א ניעד ריגע שטופע, האָט ער בלויז געהאט א פּאָר פּרימיטיווע אויסגעשרייען, זיין שפּראַך איז געווען זעהר אָרם, פון מוזיק האָט ער ניט געוואוסט. מיט דער צייט האָט דער מענש גענומען קאָמבינירען פערשיעדענע קלאנגען און עס זיינען בעשאפען געווארען די ערשטע מעלאָדיען. דער מענש האָט בעמערקט אז זאכען גיבען אויך ארויס פערשיעדענע קלאנגען, ווי דער ווינד וואָס פייפט, דער דונער שפּיעלט. דער שטורם זיינגט. ער האָט גענומען נאָכמאכען דיא פערשיעדענע קלאנגען סיי אין ווערטער

ווי מיר זעהען קומט אויס, אויף די אלע פעלדער פון מענשליכע שעפונגען וועלכע פיהרען צו טעכנישע און מאטעריע־עלע פערבעסערונגען, מוזען די אלע הע־כערע קולטור פּראָדוקטען גלייך אנערקענט ווערען ביים אלגעמיינען מענשליכען שכל. דער נאציאָנאליזם האָט דאָ דארום ניט קיינע גרויסע שאנסען. צום גליק שאפט אָבער ניט די מענשהייט איהר קולטור בלויז אויף דעם טעכנישען געביעט, וואָס מוז זיין גלייך פארן אלגעמיינעם מענש־ליכען שכל. דער מענש שאפט אויף אנ־דערע געביעטען אויך, אויסער דעם טעכ־נישען; עס וואָלט דאן נישט געווען קיין פּלאַץ פאר אזא גרויסע פערשיעדענארטיגקייט, אָדער אז דער מענש האָט ניט בלויז א מאָגען, נאָר אויך א קאָפּ, א הארץ און א נשמה, און די שעפונגען פון הארץ זענען שוין ניט זיין גלייך פאר אלע מענ־שען, ווייל דאָ האָבען מיר שוין צו טהאָן מיט די דינע גייסטיגע מענשען פון דער נשמה. דאָ קומט שוין אריין די פערשיע־דענקייט פון דעם טעמפּראמענטען פון יע־דעם פאָלק בעזונדער.

דאָ שפּיעלט שוין א ראָלע די בעזונ־דערע גייסטיגע ירושה וואָס יעדער האָט געערשנ'ט פון זיין איינגענער נאציאָן. די פּראָדוקטען פון מענשליכען שאפען זיינען דארום זעהר פערשיעדען, און דאָ קען שוין ניט דער אלגעמיינער מענשליכער שכל זיך אריינמישען און זאָגען, אז נאָר איין דעם העכסטען מענשליכען דענקען. דיע־זער געזעץ פון פּראָגרעס איז פערענט־ליך פאר וואָס די מענשהייט איז צו־טהיילט בייט אויף אויף דער־וואוסט אז איינינע מעטאלען גיבען ארויס קלאנגען פון זיך, און ער האָט גענומען מאכען עקספּעריומענטען מיט די פערשיי־דענע קלאנגען אום ארויסצוקריגען אזעל־כע קלאנגען וועלכע זאָלען איהם געפעל־לען. אויף אזא אופן זיינען ענטשטאנען די ערשטע מוזיקאלישע אינסטרומענטען, די עגיפּטישע הארפ דאן די אידישע הארפ. עס פערשטעהט זיך אז די ערשטע מוזי־קאלישע אינסטרומענטען זיינען געווען יעהר איינפאך אין פערגלייך מיט די היינטיגע פערשיעדענארטיגע אינסט־רומענטען. ווער פון אייך האָט ניט גע־זעהען אז די מוזעאומס די ערשטע פיעד־לען? א לאנגער שטעקען מיט איין סטרונג ארויסגעצויגען. די היינטיגע פיעדעל איז פיעל פערשיעדענארטיגער, און ניט ארויס פיעל מעהר ווערעטיווע טעגער מיט איהרע כחות, ווי דער אמאָליגער שטע־קען מיט איין סטרונג. ווער רעדט נאָך פון די צעהנליגע נייע אינסטרומענטען וואָס זיינען ביז יעצט ענטוויקעלט געווארען.

אָט דער פּראָצעס פון איינארטיגקייט צו פערשיעדענארטיגקייט געהט אָן אויף אלע געביעטען פון מענשליכען שאפען און אויך איז דער פּראָצעס נאָר איין דער ענטוויקלונג פון דער נאָר איין טור. אָט דיעזער ענטוויקלונגס פּראָצעס פון איינארטיגקייט צו פערשיעדענארטיג־קייט געהט אָן פון די נעביולא, ביז צו דעם העכסטען מענשליכען דענקען. דיע־זער געזעץ פון פּראָגרעס איז פערענט־ליך פאר וואָס די מענשהייט איז צו־טהיילט אין אזעלכע אלס איז אויפהערען צו זיין. איהר שטויסט־ זיך שוין אז דאָס זיינען אסימילאטאָרען. זיי מיינען אז זיי זיינען אין דער אמת'ען ניט קיין נאציאָנאליסטען, אָבער זיי האָבען א גרויסען טעות. לאָמיר דאָס אייך בעווייי־זען. עס איז פיליייכט ניט לייכט צו בע־גרייפען אין אָנפאנג, נאָר אז מען טראכט זיך אביסעל אריין טיעפער, זעהט מען אז אסימילאציאָן איז נאציאָנאליזם. נאָר גנב'ישער נאציאָנאליזם, ווייל דער וואָס ווערט אן אסימילאטאָר געהט דאָך אי־בער צו א צווייטע נאציאָן נאָר ער געהט איבער צו א שטארקערע פון זיינע, און נאָר אנטליפּס — פיליייכט דורך א פעטע־ביין פון די שוואכע נאציאָן.

צו אין אמת'ען אידעאליסטס קענען מיר האָבען א גערעכטע טענה, סטייטש, דו האנדלסט דאָך קעגען דיינע אייגענע פּרינציפּען דו האלסט דאָך אז מען דארף העלפען די שוואכע ניט פון זיי אנטלויפען וואָרום אנטלויפסטו ניט פון דיין שוואכע נאציאָן? נאָר ווי די זאָך זאָל ניט זיין א נאציאָנאליסט בלייבט ער צו ער וויל צו ניט, נאָר פון א שטארקערע נאציאָן, דאָס הייסט דער גנב'ישער אָדער דער שמאליץ נאציאָנאליזם, ווייל עס לויגט זיך בעסער, אָבער אויסנאציאָנאליסט און גאנצען דאָס קען קיינער ניט ווערען, האָטש צוריים זיך, ווייל מען קען ניט זיין סתם מענשען, אויב מען געהט ארויס פון איין נאציאָן מוז מען באלד אריינגעהן אין א צווייטע, אבוואהל דאָס איז אונמע־ליך מיט ערפאָלג, ניט קוקענדיג וואָס עס איז א גרויסער פערלוסט פאר דער קולי־טור, ווייל וואָס מעהר נאציאָנען אליין וואָלט שוין געווען נאריש און נוצלאָז צו זיין־נען נאציאָנאליזם. אָבער ניט קוקענדיג אויף דעם אלעס זיינען דא אינטי־נאציאָנא־ליסטען. זיי לייקענען ניט חלילה אז נאצ־יאָנען עקזיסטירען, נאָר זיי וואָלטען זעהר שטארק געוואָלט אז נאציאָנען זאָלען אויפהערען צו זיין. איהר שטויסט־ זיך שוין אז דאָס זיינען אסימילאטאָרען. זיי מיינען אז זיי זיינען אין דער אמת'ען ניט קיין נאציאָנאליסטען, אָבער זיי האָבען א גרויסען טעות. לאָמיר דאָס אייך בעוויי־זען. עס איז פיליייכט ניט לייכט צו בע־גרייפען אין אָנפאנג, נאָר אז מען טראכט זיך אביסעל אריין טיעפער, זעהט מען אז אסימילאציאָן איז נאציאָנאליזם. נאָר גנב'ישער נאציאָנאליזם, ווייל דער וואָס ווערט אן אסימילאטאָר געהט דאָך אי־בער צו א צווייטע נאציאָן נאָר ער געהט איבער צו א שטארקערע פון זיינע, און נאָר אנטלויפסט — פיליייכט דורך א פעטע־ביין פון די שוואכע נאציאָן.

צו אין אמת'ען אידעאליסטס קענען מיר האָבען א גערעכטע טענה, סטייטש, דו האנדלסט דאָך קעגען דיינע אייגענע פּרינציפּען דו האלסט דאָך אז מען דארף העלפען די שוואכע ניט פון זיי אנטלויפען וואָרום אנטלויפסטו ניט פון דיין שוואכע נאציאָן? נאָר ווי די זאָך זאָל ניט זיין א נאציאָנאליסט בלייבט ער צו ער וויל צו ניט, נאָר פון א שטארקערע נאציאָן, דאָס הייסט דער גנב'ישער אָדער דער שמאליץ נאציאָנאליזם, ווייל עס לויגט זיך בעסער, אָבער אויסנאציאָנאליסט און גאנצען דאָס קען קיינער ניט ווערען, האָטש צוריים זיך, ווייל מען קען ניט זיין סתם מענשען, אויב מען געהט ארויס פון איין נאציאָן מוז מען באלד אריינגעהן אין א צווייטע, אבוואהל דאָס איז אונמע־ליך מיט ערפאָלג, ניט קוקענדיג וואָס עס איז א גרויסער פערלוסט פאר דער קולי־טור, ווייל וואָס מעהר נאציאָנען אליין וואָלט שוין געווען נאריש און נוצלאָז צו זיין־נען נאציאָנאליזם. אָבער ניט קוקענדיג אויף דעם אלעס זיינען דא אינטי־נאציאָנא־ליסטען. זיי לייקענען ניט חלילה אז נאצ־יאָנען עקזיסטירען, נאָר זיי וואָלטען זעהר שטארק געוואָלט אז נאציאָנען זאָלען אויפהערען צו זיין. איהר שטויסט־ זיך שוין אז דאָס זיינען אסימילאטאָרען. זיי מיינען אז זיי זיינען אין דער אמת'ען ניט קיין נאציאָנאליסטען, אָבער זיי האָבען א גרויסען טעות. לאָמיר דאָס אייך בעוויי־זען. עס איז פיליייכט ניט לייכט צו בע־גרייפען אין אָנפאנג, נאָר אז מען טראכט זיך אביסעל אריין טיעפער, זעהט מען אז א

(פארטזעצונג פון פיידרוש 4.)

פון דייטשלאנד, וועלכע זיינען אימפאר־טירט געווארען אין איטאליען אין יאהר 1911.

די איבערגע באטאריין זיינען בע־וואפענט מיט 15 און 21 פעלדטימעטער־דיגע הארמאטען, 30 פעלדטימעטערדיגע האוויצערס, און גאר די לעצטע הארמא־טען צו באמבארירען פעסטונגען. הויך דעם זיינען נאך דא הארמאטען וועלכע קענען אויסשיסען 1400 מאל אין א מינוט.

דאס איז איטאליענס קראפט אויף דער יבשה יעצט קומט איהר קראפט אויף'ן ים.

די גייזיר

דרעדנאטס וועלכע ווערען שוין גע־נוצט 4.

דרעדנאטס וועלכע דארפען פערענ־דיגט ווערען דעם יאהר 2.

פראָ־דרעדנאטס 8.

בעוואפענטע קרייצערס 9

געפאנצערטע קרייצערס 16.

טארפידא קאנאנען שיפען 10

טארפידא צושטערער 26

טארפידא שיפען 86

סובמארינס 25.

צומען מלחמה זיפען 192.

פון דעם זיינען די גרעסטע דרעדנאטס דרשאוליא קאסערא 22,000 טאן בעוואפענט מיט 12, 13 און 18 אינטשיגע הארמאטען און געהט 22 נאטס א שטונ־דע.

קאונט די קאוליאר, די זעלבע, נור מיט 14 אינטשיגע הארמאטען.

לענארדא דא ווינטש, אויך דאס זעלבע און דאנטא אלגערי, 18,000 טאן מיט 12 אינטשיגע הארמאטען און טאר־פידא טרויבען, קען געהן 23 נאטס א שטונדע.

אפיום

פון דר. נ. מאן.

צווישען די פיעלע דראנג וואס דיא מעדיצינישע וויסענשאפט האט אנגעזא־מעלט אין פערלויף פון יאהר־הונדערט גע־פינט זיך ניט נאך א דראנג וואס זאל זיין אזא גרויסע ברכה פאר דער מענשהייט ווי אפיום, אדער בעסער געזאגט ווי מאר־פין, די וויכטיגסטע טהייל פון אפיום.

צווישען די טויזענדע הייל מיטלען וואס די מענשען האבען אין פערלויף פון יאהר הונדערטע געברויכט צו לינדערען זייערע שמערצען איז ניטא קיין אנדער מיטעל וואס זאל אזוי שנעל, אזוי פינקטליך און אזוי פאלשטענדיג אונטערדריקען דיא שמערצען, אדער זיי. אין גאנצען אבשא־פען.

דער וואס האט קיינמאהל ניט געלי־טען פון שמערצען, דער וואס האט קיינ־מאהל ניט פערזוכט דעם טעם פון א שארפען וועהטאג קען ניט אבשאצען דעם ווערטה פון אזא דראנג, אבער יעדער וואס האט ווען עס איז געליטען שמערצען, שארפע, שניידענדע וועהטאגען, ווען דער קערפער ווערט ווי מיט צוואנגען גע־קנייפט אדער מיט שארפע גלוהענדע שפיזען געשטאבען, ווען יעדער שטאך געקט דורך דעם גאנצען קערפער, לעכערט דעם מארך און טרייבט שיער צו משוגעת יעדער וואס האט ווען עס איז געליטען אזא סארט שמערץ ווייס ווי צו שעצען דעם ווערטה פון א דראנג וואס נעהמט אוועק דעם וועהטאג ווי מיט די הענד, ברענגט אן אנגענעהמע מיעדיגקייט און א לייכטען ערפרישענדען שלאף.

קיין וואונדער ניט וואס אזוי פיעל ליידענדע האבען זיך אנגעבאפט אן דיע־זען דראנג אלס זייער טהייערסטען פרייד זייער רעטער און ערלעזער פון אלע איר־דישע שמערצען. דיעזע אונגליקליכע וואס זיינען גענעזען געווארען פון זייערע ליי־דען דורך אפיום אדער מארפין האבען וואהרשיינליך דערצעהלט זייער ערפאה־רונג צו זייערע געזונדע פריינדע און פער־ליבט ביז אין הימעל די אנגענעהמע גע־פיהלען וואס דיעזער דראנג ברענגט. אין א בייזער שעה האבען די וואס האבען קיינע שמערצען ניט געליטען פערזוכט דעם דראנג און זייט דאן איז אפיום געווא־רען א שרעקליכער פלוך פאר דער מענש־הייט.

א שונא וואס צייגט אפען זיינע גיפ־טיגע פייזלען איז ניט געפערלעך, איהר דערקענט איהם גלייך און זוכט מיטלען ווי זיך צו בעשיצען געגען איהם. פיעל געפערליכער פאר אן אפענעם שונא איז איינער וואס איינט א צוקער זיסע מינע, האניג טריפט פון זיינע ליפען און בעת זיינע ליפען קושען אייך גראבען זיך זיי־נע גיפטיגע צייהן איין אין אייער געזונט און זיינען ביסלעכווייז אוים אייער לע־בענס בלוט.

טויזענדע מאהל געפערהרליכער פון אזא מין שונא איז אן אפיום. ניט נור זיינע ער אוים די לעבענס זאפט פון זיינע קרבנות, ליר בינדט זיי אויך צו צו זיך מיט אזא מאכט פון וועלכע זיי קענען יך קיינמאהל ניט בעפרייען, און מוזען בלייבען זיינע שקלאפען ביז זייער לעצטען אטהעמצוג, סייען עמיצער רייסט זיי מיט געוואלד ארויס פון זיינע נעגעל.

דער איינדרוק פון אפיום, פאר דעם וואס פערזוכט דעם דראנג צום ערשטען מאהל און אין זעהר קליינע דאזעס, איז עס זעהר אן אנגענעהמער. די קליינליכע אירדישע שמערצען און ליידען פערשווינ דען, מען פיהלט זיך פרעהליך, יום טוב־דיג געשטימט. מען פיהלט קיין פערלאנג צו בעווענען זיך ווייל אלעס אירדישעס שיינט צו זיין אזוי פראזאאיש און ווערטה לאז דאס עס איז ניט ווערטה גאר צו בע־מיהען זיך וועגען דעם. אן אנגענעהמע מיעדקייט צוגיסט זיך איבער דעם גאנצען קערפער און דיעזע מיעדקייט געהט ביס־לעכווייז איבער אין א לייכטען נאטירלי־כען שלאף.

אין פערלויף פון שלאף חלום'ען זיך זעהר אנגענעהמע חלומות אין וועלכע דער טרוימער זעלבסט פיגורירט אלס צענט־ראלע פיגור. די קאנטראלירענדע טהייל פון מח ווערט אונטערדריקט און די פאנ־טאזיע איז פריי צו שפינען איהרע העסלי־כע פאנטאסטישע בילדער.

די ערוואכונג איז אן אונאנגענעהמע ענטטוישונג, א לייכטער קאפוועהטאג, עס איבעלט אים ברעכען און מען פיהלט א שוואכקייט אין אלע גלידער. די שעהנע פאנאסטישע חלומות צורינען און מען גע־פינט זיך צוריק אין דער קאלטער פראזאי אישער. וועלט וואס ערשיינט יעצט נאך קעלטער און מעהר פראזאאיש. דער פער־לאנג ווידער דורכצולעבען די שעהנע טרוימעריען איז זעהר גרויס און א שוואכזיניגער מענש, אדער איינער מיט א ניט איבעריג שטארקען כאראקטער זוכט אהיזבל.

גוואלד! וואס טהוט מען מיט'ן בעקעל?

— 3 —

נעגעראל הערר יאנקעל פאן האניג־קוועטשער, האט זיך אויפגעהויבען פון געלעגער, זיך אוועקגעזעצט אויף'ן בעט און אנגעפאנגען קראצען די קאפ.

עס איז א מיאוסקייט, דער יונגער מאנטשיק איז צוריק דא.

מילא, א מיאוסקייט היינט, א מיאוס־קייט מארגען, די ערשטע זאך מון מען דאך איהם געבען ברעקפעסט, פון דערפון איז דאך אבגערעדט, נאכהער וועלען מיר זעהען וואס מיר האבען צו טהאן.

ער האט זיך אנגעטהאן, אנגעבראכט אין א שיסעלע ברויט, בעגאסען מיט וואסער, און ארויסגעטראגען אין יארד אריין און געשטעלט נעבען בעקעל.

דער בעקעל האט אבער ניט געוואלט עסען, ער האט נור א שמעק געטהאן, און גלייך אויסגעהויבען די קעפעל און גע־שאקעלט מיט דער בערדעל.

"פא, ער וויל ביסקויטס!" האט די קליינע מיידעלע, מיסטער האניגקוועט־שעלס טאכטעריל, וועלכע איז מיט געגאנגען מיט'ן טאטען, און יעצט האט גאר אנגעקוואלען, וואס דער בעקעל איז צוריק געקומען, געזאגט, "גיב איהם ביסקויטס פא, און דו וועסט זעהן ווי ער וועט עסען!"

"פא! דער טעלעפאן רינגט!" איז ארייגגעלאפען אין יארד רופען דעם טאטען, מיסטער האניגקוועטשערס צוויי־טע טאכטעריל, "גיבער, דער טעלעפאן רינגט."

מיסטער יאנקעל האט איבערגעלאזען דעם בעקעל מיט זיין ברעקפעסט און איז געלאפען צום טעלעפאן.

"האללא!"

"האללא!"

"איז דאס עגנעס וואן, טו, טרן, פאור, פייוו, סיקס, סעווען, עהט נייַן טעהן עלעווען, טוועלף, טערטין און א האף?"

"יעס!"

"איז דא יאנקעל האניגקוועטשערס גראָסערי?"

"יעס!"

"קענט איהר אזוי גוט זיין, און צו־שיקען מיסטער יאנקלען צום פאן?"

"איך בין, יאנקעל, איך רעד צו אייך."

אזוי, איהר זייט דאס יאנקעל, זעהר גוט. א גוטער מארגען, רב יעקב!"

"א גוטער מארגען, א גוטער מארגען, וואס ווילט איהר?"

"דאס איז מיסטער, זרח לאקשענ־בלאט, רעדט דאס, דער פרעזידענט פון דער חברה "אגודת אחינו בני בליאשקע", רבי גרונם האט נעכטען אויף א מיטינג דערצעהלט, דאס איהר האט גע־קויפט א בעקעל א בכור, געוועהנליך דארפט איהר דאך האבען קרקע, ווייל אם־ירצה השם, אז ער וועט אלט ווערען און זאגען אונזער זינדיגע וועלט גוד־באי וועט איהר דאך פאר איהם דארפען האב־בען א שעהנעם פלאץ, אלזו אונזער חברה געהט יעצט גרונדען א נייעם בית עולם, א פלאץ האבען מיר שוין געקויפט, זעהר א פיינער פלאץ, אלזו, איהר קענט קומען היינט אויף דער נאכט צו אונזער מיטינג, און קויפען א שעהנעם חלק קרקע פאר אייער בעקעל, איהר ברויכט בלויז איינצאהלען פינף און צוואנציג דאלאר גלייך ביים מיטינג, פינף און צוואנציג דאלאר אין א מאנאט ארום, פופציג דאלאר וועט אייך געבען דער דיר, און די איבע־רינע וועט זיין אויף לייכטע פיינענטס, בלויז איין דאלאר א וואך, אויב איהר ווילט קענט איהר קויפען א דאבל "לאט" דאס הייסט פאר אייך מיט'ן בעקעל צו־זאמען, וועט אייך אויסמאכען ביליגער."

דער ווייער איז אין מיטען איבערגע־סען געוואָרען.

יאנקעל איז נאר אבגעטראטען פון טעלעפאן, ערשט מען קלינגט שוין וויי־דער.

"האללא!"

"האללא!"

"איז דאס עגנעס וואן, טו טהרי, פאור, פייוו, סיקס, סעווען, עהט נייַן טעהן עלעווען, טוועלף, טערטין און א האף?"

"יעס!"

"וואהנט דא א הערר מיסטער יאנקעל האניגקוועטשער?"

"יעס",

"ביטע, שיקען זיי מיר אמאל צו דיע־זען הערר האניגקוועטשער צום טעלעפאן, פליעז, ביטע."

"איך בין דאס."

"אה, זיי זיגד דאס, הערר האניג־קוועטשער, ראנקע שעהן! הערען זיי אמאהל, דער רב רבי גרונם נעכטען גע־זאגט האבט, דאס זיי איינעם בעקען, א בכור געקויפט האבען, אלזו זיי קענען פאר איהם אויף אונזער סעמעטערי איי־נעם שעהנעם פלאץ קויפען, איך ווייס דאס דער הערר זרח לאקשענבלאט וועט ביי איהנען זיין און זיי וועלען א פלאץ פערקויפען בייליג, אבער דענקען זיי איי־בער נאכאמאל, הערר האניגקוועטשער, דאס די חברה "אגודת אחינו בני בליאשקא" זיינען גאליציאנער, וועהרענד מיר ליטוואקעס זינד..."

דער ווייער איז א צווייטען מאהל איי־בערגעריסען געוואָרען, אבער בעפאר יאנקעל איז אוועקגענאנגען פון טעלעפאן האט שוין אנגעפאנגען צו קלינגען וויי־דער.

"האללא!"

"האללא!"

"איז דאס מיסטער האניגקוועטשערס פליים?"

"יעס."

"קען איך זעהען, דעם בעל הבית?"

"איך בין דער בעל הבית."

"א גוטער מארגען, רבי יעקב!"

"א גוטער יאהר!"

"דאס איז ריבקין רעדט דאס, חיים ריבקין, איך האב געכטען געהערט פון רבי גרונם, דאס איהר האט געקויפט א בעקעל א בכור, אלזו איהר דארפט דאך געווים האבען א שלחן ערוך צו לעהרנען די דינים, ווי מען דארף אנגעהן מיט זיין האדעוואניע, אלזו מיר מאכען מארגען א גרויסען סייל אויף ביכער און איהר קענט קויפען א שלחן ערוך פאר זעהר בייליג, א שלחן ערוך אויף ברי טייטש רענולער פריינ א דאלאר מיט פינף און זייבעציג סענט קענט איהר קויפען פאר איין דאלאר מיט זעכציג סענט. דערזעל־בער געבונדען אין לעדער, צוויי דאלאר מיט פופציג סענט, ביי דהי וועי, איהר קענט אויך קויפען דעם "אמעריקאנעם רעדגער" א בוך וואס ענטהאלט אלערליי דרשות, וואס מען דארף זאגען ביי א בר מצוה, ביי א פדיון חבן, און נאך אזעלכע דרשות, דארטען וועט איהר מסתמא גע־ווים אויף געפינען א דרשה, וואס מען דארף זאגען, ווען מען מאכט א פארטי ביי א בעקעל א בכור, דער גאנצער בוך קאסט בלויז פינף און דרייסיג סענט, רענולער פיערציג. דערזעלבעל געבונדען אין נוטען לייוועדר 60 סענט, 20 סענט פאר פארטא עקסטרא..."

"מיט'ן קאפ אין דר'ערד!" האט אויסגעשריען יאנקעל און א האק געטהאן דעם רעסיווער.

(פארטזעצונג פאלגט)

די ליעבע

(סקיצע)

——)::(——

די לעצטע צייטען האט אדאלף אנ־געהויבען צו שטודירען שטירנערען, ניט־שען און געלייענען אזעלכע שרייבער ווי סטרנדבערג, ארציבאשעוו א. ז. וו. פון טאג צו טאג האט זיך איהם מעהר געדאכט אז דאס געפיהל, וועלכע ציהט איהם צו רעגינען איז א קינדיש, א נאריש, ער האט אויפגעהערט צו געהן צו רעגינען ניט קו־קענדיג אויף איהרע צעהנדליגע ברעעה. נור היינט האט ער בעשלאסען איהר אפען הערצינג דאס צו זאגען.

ער איז צו איהר אהיים געגאנגען, רע־גינא אליין האט איהם די טיהר אויפגע־מאכט און געשווינד אין זאל אריינגע־שלעפט. זי האט מיט שרעק און מיט גליק געקוקט איהם אין געזיכט און מיט א שטילע, קינדערשע שאמע געזאגט: "דו בייזער אדאלף דו ביסט אזוי לאנג שוין ביי מיר ניט געווען".

נאר אדאלף האט דאס אלעס גלייכגיל־טיג צוגענומען, ווייל איהם האט זיך גע־דאכט אז ער איז דער שטארקסטער מענש אויף דער וועלט און ניט קוקענדיג אויף דעם אז זיין הארץ האט יאמערליך גע־ווינט און אזוי ווי פראטעסטירט געגען זיין טהאט, דאך האט ער שארף אין זיכער געזאגט: "איך ליעב דיך ניט, דערפאר, ווייל איך גלויב ניט אין אזא מין געפיהל. ד דיכטער האבען דאס ווארט אויסגע־טראכט זיך אליין צוגארען; זיי האבען געוואלגט כאטש מיט פאנטאזיע זייער לע־בען פערפולען".

רעגינא האט א כאפ געגעבען די שטוהל אויף וועלכער זי איז געזעסען אזוי ווי זי זאל וועלען אנטלויפען, פון איהר הארץ האט זיך ארויסגעריסען א שטארקער זיפץ...

פאר רעגינא, פאר דער פרעהליכער אכטצעהן־יעהריגער מיידעל איז דאס גע־ווען צופיעל... זי האט געהערט זיינע ווערטער, נאר זי האט זיך ניט געקענט גלויבען אז די ווערטער זיינען פון אדאלף'ס מויל ארויס און פאר איהר גע־זאגט... ווי קען דאס זיין אז אדאלף'ס שטארקע, ערנסטע ליעבע זאל אין עטליכע טעג פערשוואונדען ווערען...

אדאלף'ן האט זיך געראכט אז דער טיעפער זיפץ איז ארויס פון זיין געזונ־טער ברוסט און יעדעס וואָרט האט איהם וועלבסט געשטאכען און האט געזאגט:

"דו האסט ניט רעכט, דו הרג'עסט איהר"...

נאר ער האט איהר פריהער אדער שפעטער געמוזט דאס זאגען: ער האט ניט געוואָלט דאס זי זאל אימער לעבען אין צווייפעל און ין שרעק...

ער האט גענומען דעם היבשען אאטאָג־ראפיע־אלבום אויף די קניע און איבער־וואָרפענדיג די זייטען האט ער ווייטער געזאגט:

"אין אנפאנג דאכט זיך אז מען קען ניט לעבען אהן דעם פרזאן, וועלכען מען ליעבט, און א סך מענשען אבער זעהר שווארצע אינדיווידוען נעהמען זיך תיכף דאס לעבען אנשטאט זיך צוצוגעוועהנען צו אן אנדערע פרזאן... דו ווייסט גאנץ גוט, מיין טייערע רעגינא, דאס יע־דער וואס האט ליעב איז א גרויסער עגא־איסט; ער וויל וואס מעהר געניסען פון די פרוכטען פון פערגעניגען און פערבא־טענער פרוכט. ער וויל זי האבען אימער נעבען ארעם און נאר פארזיך. אבי זיין נשמה זאל זיין שטענדיג צופריעדען און זי זאל ארומשווימען אין הייליגקייט און הערליכקייט פון זיין פאנטאזיע; זי וויי־דער...

אדאלף האט ווייטער גערעדט קוקענדיג אין אלבום וועלכען ער האט שוין צעהנר־ליגע מאהל איבערגעוואָרפען און יעדעס פנים איז איהם גוט בעקאנט געווען. ער האט ניט בעמערקט אז יעדעס וואָרט האט ביסלעכווייז געסמ'ט דער צוהערערין. זי האט געקוקט אויף איהם מיט גרויסע אויי־גען, אזוי ווי זי וואָלט איהם וועגען רחמנות בעטען. אזוי קוקען אדער בעטען קען נאר א מוטער שטעהענדיג ביי איהר נאר וואס געשטאָרבענעם קינד. זי ווייסט, אז דאס אלעס איז שוין צו שפעט, נאר זי נארט זיך אליין בעטענדיג דעם דאק־טאר ער זאל עס ראטעווען...

רעגינא האט געשפירט דאס אלץ ווייטער און ווייטער שווענט פון אדאלף אוועק; זי האט געשפירט אז די פערגאנ־גענע צייטען פון ליעבע און פראכט איז שוין פערביי און וועט זיך שוין קייר־מאהל ניט צוריקקעהרען. זי האט געוואלט איהם אבשטעלען, נאר די ליפען האבען זיך איהר ניט געריהרט. זי האט געקוקט אויף איהם ווי א וואהנזיניגע, נור אדאלף האט ווייטער שיטל און שארף גערעדט, בעקוקענדיג די פאטאגראפיען.

שוואַרצע שטן'ס האבען אנגעהויבען זיך אריינצוגנב'ענען אין דעם צימער. אלע זאכען האבען אנגעהויבען גראה צו ווערען און אדייסצושיקען פון זיך שטראהלען פון געהיימניסע און פון אימה. וואס אמאהל דונקעלער איז אין דעם צימער געוואָרען, און נאכהער זיינען פערשוואונדען געוואָ־רען די עטליכע זונענשטראהלען וועלכע האבען מיט גייגעריגקייט אריינגעקוקט אין צימער דורך דער דיקער זיידענער פענסטער פארטיער...

אדאלף'ס קול האט וואסאמאהל גע־היימניספאלער געקלונגען אין דער פינס־טערקייט, און ווען ער איז אין גאנצען פערשוואונדען פון רעגינעס אויגען, האט זיך איהר געדאכט, דאס די גרויזאמע ווערטער פליסען פון דער פינסטערקייט. זי האט שוין אין גאנצען פערגעסען וועגען אדאלף'ן... פאר איהרע אויגען האבען דורך געשווענדט פיעל גרויזאמע בילדער און איהר האט זיך געדאכט אז אט־אט שווענדט זי אוועק צוזאמען מיט זיי אין דער טיעפער פינסטערקייט.

— — — — — — — — — — — —

אדאלף האט צוגעמאכט דעם אלבום און אויפהויבענדיג זיך פון דעם ארט האט ער לאכענדיג געזאגט:

"אין אזוי ווייטער, מיין טייערע הע־

(פארטזעצונג אויף פיידרוש 6.)

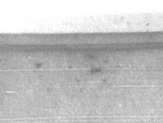

דייַמאנדס
$1 $2 $3
זועכענטלעך.

איהר האט יעצט די געלעגענהייט צו האב־בען דעם פיינסטען דייַמאנד אדער אנדערע דזשולערי דורך דאס סרעדיס סיסטעם פון דזשוויקאב בראדער. דייַמאנדס ווי עס איז בעוואוסט ווערט אלע מאל פייערער און עס איז אן אייביגהייט.

יחיד געטרייען יעדען עהרליכען מענשען זא דאס א"ר האט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונזרייַמאנדס מיט די לייכטסטע אבצאהלונגען.

ספעשעל דיסקאונט 10 פראצענט פאר קעש.

דזשוויקאב בראדערס 15 יאנג סטריט ארקייד.

מ. העלער

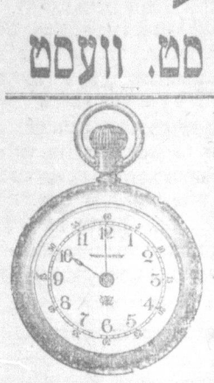

176½ קוין סט. וועסט

נייעס פיר אידען
איין אידישע סטאר
פאר אידען

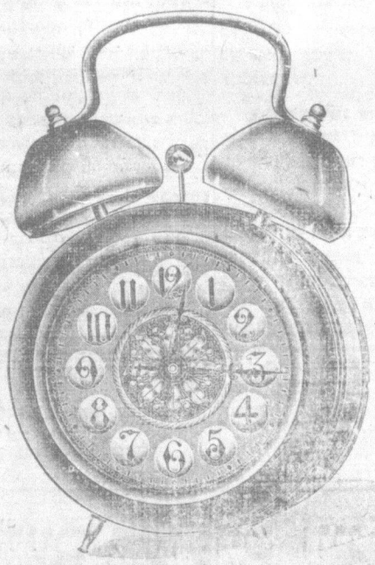

מיר מאכען אלערליי דזשולערי גלייך אויף'ן פלאץ. חתונה רינגען וויל איהר וואָרט. מיר פיקסען אלערליי דזשולערי פאר דעם ביליגסטען פרייז

14 קערעט חתונה רינגען 80 סענט א פעני־ווייט.
18 קערעט חתונה רינגען $1.00 א פעני־ווייט.
וואטשעס געקלינט גוט און גאראנטירט 40 סענט
מיין ספרינגס 40 סענט, הייר־ספרינגס 40 סענט דזשולס 40 סענט, סטעפס 50 סענט.

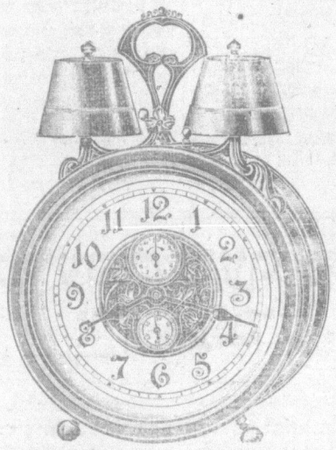

מיר מאכען אייערע אלטע דזשולערי ווי נייע פיר א קליינעם פרייז.
אלערליי ברילען ריכטיג געפאסט צו אייערע אויגען 98 סענט.
מיר גיבען אייך ראיעלע סחורה פאר דעם ביליגסטען פרייז.

מ. העלער
176½ קוין סט. וועסט טאראָנטאָ

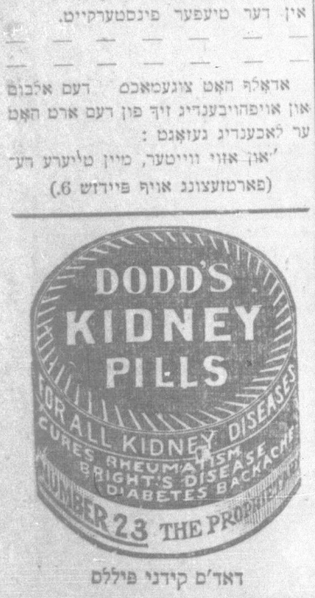

דאד'ס קידני פילס

פאר אלע נירען קראנקהייטען פאר רחר־מאטיזם, ברידד דרוזיז און שטעכעניש אין רוקען.

צו באקומען אין אלע דראג סטארס

CUNARD

עטאבלירט 1840

אייראפא דורך ליווערפול

קאמערדאניא, פרייטאג, דזשון 11, 5 נאכמיטאג.

ארדונא, שבת 19, 10 מארגענס

טוסקאניא, פרייטאג, דזשון 25, 5 נאכמיטאג.

טראנסילוואניא פרייטאג, דזשוליי 2, 5 נאכמיטאג.

מארעטאניא שבת דזשולאי 10 10 מארגענס

טוסקאניא פרייטאג דזשולאי 16 5 נאכמיטאג

ארדונא שבת דזשולאי 24 10 מארגענס

טראנסילוואניא, פרייטאג דזשוליי 30, 5 נאכמיטאג.

מארעטאניא שבת אויגוסט 7 10 מארג.

טוסקאניא פרייטאג, אויגוסט 13 5 נאכמיטאג

מארעטאניא שבת, אויג. 7, 10 מארגענס

רייזען ארום דער וועלט.

דורך ראטען צו אלע הויפט פארטס פון דער וועלט.

מאר אינפארמיישאנס זיך ווענדען:

פויארד סטימשיפ קאמפאני, לימיטד 21—24 סטייט סטריט, נירייארק.

אדרעס א. פ. וועכסלער אוץ סאן, גענעראל אגענטען 53 יאנג סטריט לואיס בוראסקי, 113 קווין סט. וועסט ל. ראזענבערג און סאנס 141 קווין וו. י. גארפונקעל 117½ קווין סטריט וו.

MELVILLE DAVIS COMPANY LTD.

סטימשיפ טיקעטס פאר אלע לינינען

אוי באהיר ווילט אריבערברענגען אייערע קרובים און פריינד פון אלד קאנטרי, אדער איהר ווילט מאכען א רייזע צו וועלכען עס איז וועלט מהייל, בעראטה זיך מיט דער מעלוויל דייוויס סטיעמשיפ און טוריסט קא. לימיטעד 24 טאראנטא סט. טעלעפאזן מיין 2010 און מיין 4711.

CANADIAN PACIFIC

נייע טריין סערוויס

טאראנטא — מאנטרעאל, אטאווא

דורך „לייק אנטאריא שאור ליין".

פאסט טיים נאך אשאווא, פארט האופ קייבורג, בעללוויל. טרענטאן א. ז. ווייטער.

איינצעלהייטען פון סי. פי. אר. איי דזשענטס, אדער שרייבט ט. ג. מורפה דיסטריקט פאסענדזשיר איידזשענט טאראנטא

פאטראניזירט די איינציגע אידישע ווינדא קלייניג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלייניג. בעסטע ארבייט צו די בילינסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך און יעהרליך. טעלעפאנירט 1 אדעלאיד סט. איסט, פאן מיין 7391. בייי־נאכט און זונטאג טעלעפאנירט קאלעדזש 4319.

New York Window Cleaning Co
1 Adelaide E

וויכטיגע נייעס פאר אלע אידען פון דער וועסט ענד.

די בעסטע ווייגען און ליקער

מיר זוייגען אין דער רעכטער הארץ פון דער אידישער געגענד, סז יאהר אין דיא ביזנעס און מיר האבען די בעסטע קענע דער און אימפארטירטע קאניאקען אונד ברענדיס צו די בילינסטע פרייזען.

א ספעשיעל דיסקאונט פאר חתונות, פארטיעס און זאז ווייטער.

מיר גארענטירען פולע צופרידענהייט.

פערגעסט נים אז דאס אלעס האט איהר

201 סענט פעטריק סטריט

א. פעטערסאן, פראפ. טעלעפאן קאלעדזש 84

פעדלערס און סטאר קיפערס

די בעסטע סנולה אנצוהאלטען קאסטומערס און צו מאכען געלד איז צו קויפען דרייי־גורס, ריינקאוטס, פענסי גודס, דזשולעריי און נאוועלטיס ביי קאפלאן אין קא.

האלסייל־ער און דזשאבער 229 קווין סטריט וועסט טאראנטא, דער באוואוסטער האלסייל פלאטץ וואו פיעל פעדלער זענען באריישט געווארן. דזשאב לאט זענען שטענדיג דא. אדרעס פינקטליך אטענדעט.

קאפלאן און קא. דזשאבער 229 קווין סט. וו. טאראנטא אנט.
טעלאפאן עדלייד 3772.

האט איהר שוין בעזוכט דעם נייעם

דייניינג רום אונד רעסטאוראנט

איז 192 ספאדיינא אוועניו, (נייער קווין)

עס איז פיר אייער אייגענעם בענעפיט

דאס שעהנסטע פלייז אין אמאמעריישאן פיר ליידים און דזשענטעלמען.

גוטע געשמאקפאלע כשר'ע שפייזען און גוטע בעהאנדלונג גאראנטירט.

גרינבלאט, 192 ספאדיינא אוועניו, (נעבען גיבער פהיבי סטריט)

L. WHITE & SON
177 Queen St. W
Phone Adelaide 2015

דער ספרינג איז שוין דא

קלינט, פרעסט, פארבט און פיקסט אייערע קליידער

ביי ל. ווייהט אונד סאנס

די גוט בעוואוסטע אידישע קלינערס 177 קווין וועסט, אנטקעגען יוניווערסיטי עוו. אדלייד 2015.

MEET ME AT THE FIRESIDE **Strand** YONGE NEAR KING CONTINUOUS 10 AM TO 11 PM MATS 5c-10c EVES 5c 10c 15c

מאנטאג, דינענסטאג און מיטוואך
דזשאהן באריימאר
אין
„זייט איהר א מייסאן?"
5 אקטען
פאטהע נייעס
דאנערשטאג, פרייטאג און שבת
לואיז מעעדימה
אין
איהר נאציאנאלען ערפאלג
„הילף פערלאנגט"
5 אקטען
פאטהע נייעס.

א גליק פאר טאראנטאר אידען

עס האט זיך ערשט ערעפענט א האלסייל ביזנעס פון די בעסטע ענגלישע און יארקשיר וואלענע שטאפען וואו איהר קענט קריגען די בעסטע און שעהנסטע וואריעס פאר סוטס אבערקאוטס און מענטס סיט האלסייל פריי זעג. אויך פייליארס פורניסינגס ביי:

J. LUBINSKY
248 Simcoe St Phane Main 6446

דאסנייע הויז מיט די נייע ארטען

עסטיינים איידזשענטס, לימיטעד. ספעציעלע אויסמערקזאמקייט ווערט געגעבען צו אסטיינמענטס, חובות, קאלעקטען א. א. וו. פאר שנעלע און גוטע סאירוויס טעלעפאנירט ערלייך 919.

15 סימקא סטריט ערשטער פלאר (גודיער טייר בילדינג) טאראנטא.

Assignees Agents Ltd.
154 Simcoe St.
(1-ST FLOOR GOODYEAR TIRE BLDG) TORONTO

בעקאנטמאכונג

דער אלבעוואוסטער

מר. בארנשטיין

פון יארק סטריט האט איצט געטופט נאך 383 קווין סטריט וועסט.

דאס זעלבע ביזנעס.

ONTARIO LAUNDRY CO. Ltd

יי — סיין לינדזשע ווארק ג. די בעסטע אויסשטערקזאמקייט. ער: יעס. און מיינע הפסדער און קעכנער בע קומען די שעהנסטע און אראבייטונג. געפעלט סי: זעה שטארק.

אנטדריא לאונדרי יי. לימיטיד
96 ערוואורד סט. טעל. מיין 4821

(פארטזעצונג פון פיירוש 5.)

גינא, קום ארויס פון דער פינסטערקייט, צו דער ליכט..."

רעגינא האט איהם נים געענטפערט.

— דו ביזט ביין אייף מיר?"

אצינר האט ער דערשפירט אז ער האט נים רעכט געהאט... זיין הארץ האט זיך געריסען צו רעגינע'ן און ער האט געשפירט דאס אהן איהר וואלט ער אלזו נים געקענט לעבען. ער האט געשפירט דאס א ריינע נשמה און אזא הארץ פול מיט ליעבע פאר איהם וועט ער שוין נים געפינען.. ער האט דערזעהען דעם אבגרונד צווישען קונסט און לעבען, ווערטער און טהאט... ער איז צוגעשפרונגען ווי צו איהר ארומגענומען איהר קאפ און מיט א וויינענדיגע פון פרייד שטימע האט ער געזאגט:

„מיין טהייערע, איך האב דיר דער צעהלט נישטיגע געראנסען; מיר האט זיך געראכט דאס איך וועל קענען זיין אזוי ווי די פאפירענע העלדען פון יענע שריי־בער שטענדיג קאלט און איינגעפאסט אין לאגישע פארמולען... איך ליעב דיך".

ער האט נערוועז אויפגעהויבען איהר האנד צו זיינע ליפען און בערעקט זיי מיט הייסע קושען, נור קאלט איז געווען איהר האנד... ער האט מיט שרעק און מיט געוויין אנגעהויבען שרייען...

"רעגינא, טהייערע רעגינא, וואס איז מיט דער רעגינא."

נאר זיין געשריי איז פערשוואונדען געווארען אין די טיעפע פינסטערקייט פון דער נאכט.

ל. ראזענבערג.

פערזענליכעס

דער האפענדער פון דעם 18־טען מאי זאל מעלדען זיין אדרעס צו „זשורנאל" באקס נומער 890. אלעס ווי פערלאנגט.

———):: (———

ציוויע געלפאנד, איהר פאטערס גאמען איז יצחק געלפאנד, ער איז געווען א קעסלער פון קופער ארבייט.

די מיידעל קומט פון הומען מינסקער גובערניע, זי האט דא איהר מוטערס שוועסטער און ברידער.

ווער עס וויים וואו זי איז אדער זי אליין זאל זיך מעלדען אין „אידישען זשורנאל", זעהר ווייכטיג פאר איהר.

וויארנונג.

אזוי ווי עס געהן ארום צוויי פרויען און קאלעקטען געלד אין נאמען פון דער סאסייעטי עזרת נשים, וויל איך בעטען דאס פובליקום, אז קיין געלד זאל צו־קוי־נעם נים גענעבען ווערען סיידען ער ווייזט אפיציעלע קרעדענשעלס פון דער סאסיי־עטי עזרת נשים.

מיר האבען קיינעם נים בעפאלמעכ־טיגט ארומצוגעהן קלייבען געלד פאר דער עזרת נשים.

אכטונגספאלל,
מרס. מיללער, פרעזידענט.

הלוית אשה חשובה!

מיר זיינען מודיע דאס די לויה פון אונזער מוטער החשובה ויקרה מרים גארדאן ווע טזיין מיטוואך דעם 26־טען מאי פון 327 קווין סטריט וועסט אום 11 אוהר.

בעלה ובניה המתאבלים עליה.

אלע בעקאנטע און פריינד זיינען הערצ־ליך ערזוכט צו קומען איהר אבגעבען איהר לעצטע עהרע.

Toronto Wet Wash Laundry Co. Ltd.

מיט אונזער לינזשען פיהלט איהר זיך פרעהליך אפילו מאנטאג.

אונזערע פריזען: פאמילי וואשינג 75 סענט, אינדיווידועלע וואשינג, דעמפ 75 סענט, ראפ טרוקען $1.00 איהר קריגט די וועש פאלקאם סטער־ליזירט אין 24 אדער 36 שטונדען.

איהר קענט בעקומען דעם זשורנאל אין די פאלגענדע פלעצער:

43 ענדערסאן סטריט
115 סענט פעטריק
68 בעלוויו פלייס קארנער לעאנארד
51 ארטהור סטריט
223 סענט פעטריק סטריט.
789 קווין סט. וועסט.
261 פארלאמענט סט.

און אין זאקהיימס גראסערי 71 דאנדעס סטריט.

חתן כלה זאלען דאס לעזען

מערערידזש לייסענס קאן מען קריגען אין אפפיס פון „אידישען זשורנאל", 67 עליזאבעטה סטריט, דעם דא נעהמען זייערע לייסענס זאלען קריגען א יום־טוב'דיגען בע ריכט מיט א מזל־טוב אין „אידי־שען זשורנאל" ד ר י.

געפייערט דעם יום טוב פון שלום.

———):: (———

סאן פראנציסקא, מאי, 25.

א יאהרהונדערט פון שלום צווישען די פעראיינינגטע שטאטען און ענגלאנד, איז היינט געפייערט געווארען אויף דער אויסשטעלונג מיט א פאראד וועלכער איז בעשטאנען פון אכט אבטהיילונגען, וועלכע האבען פארגעשטעלט מיט זיך די אכט וויכטיגע ענגלישע קאלאניעס.

א גרויסע אילומינאציאן האט היינט ביינאכט דא שטאטגעפונען.

מארגענטהוי ראטעוועט 50 לעבענס פון א שוידערליכען טויט.

ווען דער אמעריקאנער אמבאסאדאר מארגענטהוי האט פראטעסטירט אין טער־קיי געגען דעם, וואס 50 ענגלישע און פראנצויזישע בירגער זיינען געשטעלט גע־ווארען אויף די פעסטונגען כדי אבצו־שטעלען דאס באמבארדירען פון די עלייעס, האט דאס געהאט די נויטיגע ווירקונג.

די 50 אונגליקליכע זיינען צוריק גע־שיקט געווארען קיין קאנסטאנטינאפאל פון וואנען דער סעקרעטער פון דער אמע־ריקאנער געזאנדשאפט, האפמאן פיליפ, האט זיי אבגעפיהרט קיין גאליפאלי.

די טערקען פערלירען 80 טויזענד מאן.

לאנדאן, מאי, 25.

צו דער „דיילי טעלעגראף" ווערט בעריכטעט, דאס די טערקען האבען ביז איצט פארלוירען ביי די דארדאנעלען קרוב צו 80 טויזענד מענשען.

די צאהל פון די טערקישע טרופען, וועלכע אטאקירען די פאזיציאנען פון די עלייעס, איז 200 טויזענד.

פערזענליכעס

דער האפענדער פון דעם 18־טען מאי זאל מעלדען זיין אדרעס צו „זשורנאל" באקס נומער 890. אלעס ווי פערלאנגט.

———):: (———

ציוויע געלפאנד, איהר פאטערס גאמען איז יצחק געלפאנד, ער איז געווען א קעסלער פון קופער ארבייט.

די מיידעל קומט פון הומען מינסקער גובערניע, זי האט דא איהר מוטערס שוועס־טער און ברידער.

ווער עס וויים וואו זי איז אדער זי אליין זאל זיך מעלדען אין „אידישען זשורנאל", זעהר ווייכטיג פאר איהר.

וויארנונג.

אזוי ווי עס געהן ארום צוויי פרויען און קאלעקטען געלד אין נאמען פון דער סאסייעטי עזרת נשים, וויל איך בעטען דאס פובליקום, אז קיין געלד זאל צו־קוי־נעם נים גענעבען ווערען סיידען ער ווייזט אפיציעלע קרעדענשעלס פון דער סאסיי־עטי עזרת נשים.

מיר האבען קיינעם נים בעפאלמעכ־טיגט ארומצוגעהן קלייבען געלד פאר דער עזרת נשים.

אכטונגספאלל,
מרס. מיללער, פרעזידענט.

הלוית אשה חשובה!

מיר זיינען מודיע דאס די לויה פון אונזער מוטער החשובה ויקרה מרים גארדאן ווע טזיין מיטוואך דעם 26־טען מאי פון 327 קווין סטריט וועסט אום 11 אוהר.

בעלה ובניה המתאבלים עליה.

אלע בעקאנטע און פריינד זיינען הערצ־ליך ערזוכט צו קומען איהר אבגעבען איהר לעצטע עהרע.

Toronto Wet Wash Laundry Co. Ltd.

מיט אונזער לינזשען פיהלט איהר זיך פרעהליך אפילו מאנטאג.

אונזערע פריזען: פאמילי וואשינג 75 סענט, אינדיווידועלע וואשינג, דעמפ 75 סענט, ראפ טרוקען $1.00 איהר קריגט די וועש פאלקאם סטער־ליזירט אין 24 אדער 36 שטונדען.

איהר קענט בעקומען דעם זשורנאל אין די פאלגענדע פלעצער:

43 ענדערסאן סטריט
115 סענט פעטריק
68 בעלוויו פלייס קארנער לעאנארד
51 ארטהור סטריט
223 סענט פעטריק סטריט.
789 קווין סט. וועסט.
261 פארלאמענט סט.

און אין זאקהיימס גראסערי 71 דאנדעס סטריט.

חתן כלה זאלען דאס לעזען

מערערידזש לייסענס קאן מען קריגען אין אפפיס פון „אידישען זשורנאל", 67 עליזאבעטה סטריט, דעם דא נעהמען זייערע לייסענס זאלען קריגען א יום־טוב'דיגען בע ריכט מיט א מזל־טוב אין „אידי־שען זשורנאל" ד ר י.

געפייערט דעם יום טוב פון שלום.

———):: (———

סאן פראנציסקא, מאי, 25.

א יאהרהונדערט פון שלום צווישען די פעראיינינגטע שטאטען און ענגלאנד, איז היינט געפייערט געווארען אויף דער אויסשטעלונג מיט א פאראד וועלכער איז בעשטאנען פון אכט אבטהיילונגען, וועלכע האבען פארגעשטעלט מיט זיך די אכט וויכטיגע ענגלישע קאלאניעס.

א גרויסע אילומינאציאן האט היינט ביינאכט דא שטאטגעפונען.

מארגענטהוי ראטעוועט 50 לעבענס פון א שוידערליכען טויט.

ווען דער אמעריקאנער אמבאסאדאר מארגענטהוי האט פראטעסטירט אין טער־קיי געגען דעם, וואס 50 ענגלישע און פראנצויזישע בירגער זיינען געשטעלט גע־ווארען אויף די פעסטונגען כדי אבצו־שטעלען דאס באמבארדירען פון די עלייעס, האט דאס געהאט די נויטיגע ווירקונג.

די 50 אונגליקליכע זיינען צוריק גע־שיקט געווארען קיין קאנסטאנטינאפאל פון וואנען דער סעקרעטער פון דער אמע־ריקאנער געזאנדשאפט, האפמאן פיליפ, האט זיי אבגעפיהרט קיין גאליפאלי.

די טערקען פערלירען 80 טויזענד מאן.

לאנדאן, מאי, 25.

צו דער „דיילי טעלעגראף" ווערט בעריכטעט, דאס די טערקען האבען ביז איצט פארלוירען ביי די דארדאנעלען קרוב צו 80 טויזענד מענשען.

די צאהל פון די טערקישע טרופען, וועלכע אטאקירען די פאזיציאנען פון די עלייעס, איז 200 טויזענד.

דאנקזאגונג

מיין טהייערע, איך האב דיר דער צעהלט נישטיגע געראנסען; מיר האט זיך געראכט דאס איך וועל קענען זיין אזוי ווי די פאפירענע העלדען פון יענע שריי־בער שטענדיג קאלט און איינגעפאסט אין לאגישע פארמולען... איך ליעב דיך".

ער האט נערוועז אויפגעהויבען איהר האנד צו זיינע ליפען און בערעקט זיי מיט הייסע קושען, נור קאלט איז געווען איהר האנד... ער האט מיט שרעק און מיט געוויין אנגעהויבען שרייען...

"רעגינא, טהייערע רעגינא, וואס איז מיט דער רעגינא."

נאר זיין געשריי איז פערשוואונדען געווארען אין די טיעפע פינסטערקייט פון דער נאכט.

ל. ראזענבערג.

די קאנטינענטאל אינשורענס קאמפאני

פון ניו יארק

פייער אינשורענס

לייסענסד פון דער דאמיניאן רעגירונג.

אינקארפארירט 1853

העגרי עוואנס, פרעזידענט	צ. ר. טוטטל.
געארג ע. קליין וויס־פרעזידענט	דזש. א. סווייגערטאן.
דזש. ע. לייפענ, צווייטער וויס פרעזיד.	פ. ר. מיללארד.
און סעקרעטער	ערנעסט שטורם סעקרעטעריס.
דייוויד ראמסי, 2־טער וויס פרעזידענט	ס. א. קראס, אדיטארס
און קאונסעל	

די מעלוויל־דייוויס קאמפאני, אגענטען

24 טאראנטא סטריט, טאראנטא אנט.

עמאנועל י. קאנען, מענעדזשער אינשורענס ברענטש

טעלעפאן מיין 4711

די גרעסטע אמעריקאנער קאמפאני

איהר רעקארד פון אשר'דיגער בעהאנדלונג, איהר גרונטאוונג מענעדזשמענט; איהר פינאנציעלע קראפט, נים דער קאנטינענטאל (פייער) אינשורענס קאמפאני איהר מעצב אין דער אינשורענס וועלט. אין דיעזע צייטען קען מען נים גענוג בעט אנען די פינאנציעלע שטארקייט פון דיעזער קאמפאני, וועלכע האט קיין גליכען נ יט, צו איהרע פאליסי האלדערס, איהרעאגענטען אדער צו די יעניגע וואס ווילען זיך אינשורען.

אינשורט אייך איצט.

מארגען וועט נאך זיין שפעט.

סעקיוריטי	סטאביליטי	פערמאנענץ

צוויי אין זעכציגסטער יעהרליכער בעריכט יאנואר 1 1915

אסעטס

באנדס און סטאקס	21,699,180.00*
ריעל עסטייט	1,175,000.00
לאנס אויף באנדס און מארטגיידזש	2,700,00
פרעמיים און קאלעקשאן	1,315,529.76
אינטערעס, דיווידענס און רענט	194,940.27
קעש אין אפיס, דעפאזיט	3,217,267.41
סך הכל עסטעטס	$27,604,617.44

*דאס שליסט איין דעם עקסעס דעפאזיט פון $16,645,21 אין קענערע און נוי־מעק־סיקא

לייעביליטיס

נים קיין פערדיענטע פרעמיומס	$9,540,634.00
פערלוסטען אדזשאסטענדיג	724,395.07
אלע אנדערע קליימס	297,693,14
רעזערוו פאר אאנטינדזשענסי	100,000.00
רעזערוו פאר דיווידענט צאהלבאר יאנואר דעם 2־טען 1915	500,000.00
איטאריזירט, סובסקרייבד און אויסגעצאהלטער קאפיטאל	$2,000,000.00
נעט סורפלוס	14,441,895.23
פאליסי האלדערס סורפלוס	$16,441,895.23
	$27,604,617.44

דירעקטארס

ווילליאם ל. ענדריוס	געארג ע. קליין
וואלטער פ. קליסס	ווילליאם ג. לאן
געארג קלימענטהאל	ווילליאם דזש. מאטהעסאן
דזשיימס ס. גרייזדי	דניאל ג. רעיד
דזשאהן קערר בראנטש	סעמיועל רייקער זשוניאר
דזשיימס ה. דולי	פרעדריך וו. סקאטט
העגרי עוואנס	דזש. נ. וואללעס
ג. טרויבריזש.	

א בשורה פאר אלע וואס ליידען פון רהומאטיזם און איך פאר אלע וואס ווילען פארברייגגען זומער אויפ'ן אמת'ן פלאץ, וואו מען ווערט געזונד און שטארק און מען קריגט אריכת ימים אין

פרעסטאן ספרינג הויז

דאס באריהמטע הויז איז שוין ערעפענט.

די קיך און דיינינג רום אונטער דער מנעדזשמענט פון דער בעוואוסטער

מרס. בראון פון טראנטא.

— פאר איינצעלהייטען שרייבט —

PRESTCN SPRING HOUSE. - PRESTON, ONT.

דעם לעזערס ווינקעל

צו די שרייבער פון דער „אונפערהיי ראטעגהעלט" ווערען אדרעסען פון די שרייבער פון דער „אונפערהייראטער וועלט" ווערען נים אריינגעגעבען.

די וואס ווילען ענטפערען צוויף די ברייף אין דער "אונפערהייראטער וועלט" מוזען דאס טהון דורך אונזער קאלום „פערזענליכעס".

ברייף צו דער „אונפערהייראטער וועלט" זאלען געשריבען ווערען אין אי־דיש, ענגליש אדער העברעאיש.

שרייבט אויף איין זייט פאפיער.

ווען איהר פעראינטערעסירט זיך מיט איינעם פון דיעזע ברייף שרייבט אייער פעראלאנג, נאמען און אדרעס אין אונזער קאלום "פערזענליכעס" און דער בעטרעפענדער אדער בעטרעפענדע פערזאן ווערט מיט אייך קארעספאנדירען.

אויב איהר ווילט קענט איהר אנגעבען א באקס נומער אנשטאט דעם נאמען און אדרעס.

איהר קענט אויך צישיקען אייערע אדווערטייזמענטס דורך פאסט, בייילעגענ־דיג סטעמפס פאר דער בעטרעפענדער סומע.

רעדאגירט פון

יהודית

הייראטען איז א וויכטיגע זאך. ווערטהע מאדאם יהודית!

אלס שטענדיגער לעזער פון אייער ווערטהער ציטונג בעט איך א שטיקעל פלאץ פאר מיין ברייף.

איך בין א באו 28 יאהר אלט, איך האב נים געהייראט ווען איך בין געווען צו יונג דערפאר, וואס איך בעטראכט די הייראט פאר צו וויכטיג און א שטארקע פעראנטווארטליכע טהאט, און דערפאר דענק איך, אז נאר פעסט געשטעלטע פערזאנען דארפען זיך דערמיט פערנעה־מען.

ווי געזאגט, דערפאר האב איך ביז יעצט נים געהייראט טראצדעם, וואס איך האב געהאט פיעלע געלעגענהייטען דער־צו.

דערגרייכענדיג דעם עלטער, דענק איך, אז עס איז שוין צייט א טראכט צו טהאן וועגען חתונה.

וועגען זיך וויל איך גאר נים שריי־בען, נאר די וועלכע וועט זיך מיט מיר פעראינטערעסירען, וועט דאס אליין אויסגעפינען.

מיין פעראלאנג איז א מיידעל ביז 25 יאהר אלט, מעג זיין פון וועלכער לאנד עס איז, אבי זי זאל זיין א אידישע טאכ־טער און א גוטע ווירטהין. קיין געלד פעראלאנג איך נים, נאר איך וויל אז די מיידעל זאל זיין א מענש, זי זאל זיין ביז א געוויסען גראד געלעהרנט, דאס הייסט, זי זאל קענען שרייבען און לעזען אביסעל אידיש און ענגליש און זאל זיך וויסען ווי צו פיהרען אין געזעלשאפט.

די, וועלכע וועט זיך מיט מיר פעראינטערעסירען, וועט קיין חרטה נים האבען.

מיט גרוס,
דער פראקטישער.

דעם לעזערס ווינקעל

ווערטהער הערר רעדאקטאר!

אין איינעם פון אייערע לעצטע עדיטא־ריעלס האט איהר פערשפראכען, אז דיא צייטונג וועט זיין אן אונפארטייאישע און יעדער איינער קען פריי ארויסזאגען זיין מיינונג דורך אונזער שטאטישער צייטונג.

דעם אמת זאגענדיג, דארף אזא שריט באמת בענריסט ווערען. מיר האבען עס שוין לאנג געדארפט האבען. אבער דאך הערט נים אויף איין פראגע צו ענבערען מיין מוח.

זייט דער "זשורנאל" עקזיסטירט זיי־נע שוין אייניגע מאהל געמאכט געווארען אזעלכע פערשפרעכונגען, אבער דער סוף איז געווען אז דעם לעזער האט מען גע־דרעהט א קאפ ווענען, אן אונפארטייאישע צייטונג, און דער וויל האט מען זיך גע־שמייכעלט צו געוויסע פערזאנען מאנכע פון זיי האט מען פריהער אטאקירט אויף דער שמוציגסטער ארט אז וויזיג, און שפעטער האט מען זיי געלעקט די פאדעש־ווע.

כאטש איך בין א פשוטער איד דאך פערשטעה איך, אז דא האבען געמוזט זיין פערמישט געוויסע פערזאנען, וועלכע האב־בען עס געוויס געטהאן אויס פערזענליכע אינטערעסען, און איך האף אז דורך דעם, וואס יענע מענשען זענען בעייטיגט גע־ווארען, וועט די צייטונג דאס מאהל ער־פילען איהר פערשפרעכען, און זיין דאס וואס זי זאגט צו, און נים פרובירען ווער־פען זיך אויף אלע זייטען.

מיט גרוס,
א. הארן 5. לאנגוואלד
די קאמיטע פון די פאציענטען, מאסקאקא סאניטאריום.

עקס פייער טשיעף פארערט זיין פענסיע

——— (———

דער געוועזענער פייער טשיעף טהאמ־סאן האט זיך געבטען אין דער פריה־גע־ווענדעט צו דער באארד אף קאנטראל און האט פערלאנגט זיין פענסיע 2500 דאלאר צו וועלכע ער איז בערעכטיגט פון דעם פייער בענעפיט פאנד.

„איך בין קיינמאהל נים בעשולדיגט געווארען אין נים פארזיכטיג אטענדען מיין ארבייט, האט דער טשיעף געטענה'ט, און איך זעה נים איין פאר וואס איך זאל בערויבט ווערען פון מיינע רעכטע, וועל־כע דער געוועזענער שרייבט מיר פאר".

ווי בעוואוסט, האט די באארד אף קאנטראל אויפגעהאלטען דעם טשיעפס פענסיע אונטער דעם אויסרייד, דאס דער פאגד האט נים גענוג קיין געלד צו צאהלען ועצט אבער האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער פאגד פערמאגט ארום צוויי הונדערט און זיבעציג טויזענד דאלאר.

די באארד אף קאנטראל האט נאך דערווייל דעם טשיעף קיין ריכטיגען ענט־פער נים גענעבען, נאר מען האט איהם געהייסען ווארטען.

יהודית

הייראטען איז א וויכטיגע זאך. ווערטהע מאדאם יהודית!

אלס שטענדיגער לעזער פון אייער ווערטהער ציטונג בעט איך א שטיקעל פלאץ פאר מיין ברייף.

איך בין א באו 28 יאהר אלט, איך האב נים געהייראט ווען איך בין געווען צו יונג דערפאר, וואס איך בעטראכט די הייראט פאר צו וויכטיג און א שטארקע פעראנטווארטליכע טהאט, און דערפאר דענק איך, אז נאר פעסט געשטעלטע פערזאנען דארפען זיך דערמיט פערנעה־מען.

ווי געזאגט, דערפאר האב איך ביז יעצט נים געהייראט טראצדעם, וואס איך האב געהאט פיעלע געלעגענהייטען דער־צו.

דערגרייכענדיג דעם עלטער, דענק איך, אז עס איז שוין צייט א טראכט צו טהאן וועגען חתונה.

וועגען זיך וויל איך גאר נים שריי־בען, נאר די וועלכע וועט זיך מיט מיר פעראינטערעסירען, וועט דאס אליין אויסגעפינען.

מיין פעראלאנג איז א מיידעל ביז 25 יאהר אלט, מעג זיין פון וועלכער לאנד עס איז, אבי זי זאל זיין א אידישע טאכ־טער און א גוטע ווירטהין. קיין געלד פעראלאנג איך נים, נאר איך וויל אז די מיידעל זאל זיין א מענש, זי זאל זיין ביז א געוויסען גראד געלעהרנט, דאס הייסט, זי זאל קענען שרייבען און לעזען אביסעל אידיש און ענגליש און זאל זיך וויסען ווי צו פיהרען אין געזעלשאפט.

די, וועלכע וועט זיך מיט מיר פעראינטערעסירען, וועט קיין חרטה נים האבען.

מיט גרוס,
דער פראקטישער.

דעם לעזערס ווינקעל

ווערטהער הערר רעדאקטאר!

אין איינעם פון אייערע לעצטע עדיטא־ריעלס האט איהר פערשפראכען, אז דיא צייטונג וועט זיין אן אונפארטייאישע און יעדער איינער קען פריי ארויסזאגען זיין מיינונג דורך אונזער שטאטישער צייטונג.

דעם אמת זאגענדיג, דארף אזא שריט באמת בענריסט ווערען. מיר האבען עס שוין לאנג געדארפט האבען. אבער דאך הערט נים אויף איין פראגע צו ענבערען מיין מוח.

זייט דער "זשורנאל" עקזיסטירט זיי־נע שוין אייניגע מאהל געמאכט געווארען אזעלכע פערשפרעכונגען, אבער דער סוף איז געווען אז דעם לעזער האט מען גע־דרעהט א קאפ ווענען, אן אונפארטייאישע צייטונג, און דער וויל האט מען זיך גע־שמייכעלט צו געוויסע פערזאנען מאנכע פון זיי האט מען פריהער אטאקירט אויף דער שמוציגסטער ארט אז וויזיג, און שפעטער האט מען זיי געלעקט די פאדעש־ווע.

כאטש איך בין א פשוטער איד דאך פערשטעה איך, אז דא האבען געמוזט זיין פערמישט געוויסע פערזאנען, וועלכע האב־בען עס געוויס געטהאן אויס פערזענליכע אינטערעסען, און איך האף אז דורך דעם, וואס יענע מענשען זענען בעייטיגט גע־ווארען, וועט די צייטונג דאס מאהל ער־פילען איהר פערשפרעכען, און זיין דאס וואס זי זאגט צו, און נים פרובירען ווער־פען זיך אויף אלע זייטען.

מיט גרוס,
א. זעלענקא 83 מעקיי עוועניו.

אונפערהייראטעגהעלט

צו די שרייבער פון דער „אונפערהיי ראטער וועלט".

קיינע אדרעסען פון די שרייבער פון דער „אונפערהייראטער וועלט" ווע־רען נים אריינגעגעבען.

די וואס ווילען ענטפערען צוויף די ברייף אין דער "אונפערהייראטער וועלט" מוזען דאס טהון דורך אונזער קאלום „פערזענליכעס".

ברייף צו דער „אונפערהייראטער וועלט" זאלען געשריבען ווערען אין אי־דיש, ענגליש אדער העברעאיש.

שרייבט אויף איין זייט פאפיער.

ווען איהר פעראינטערעסירט זיך מיט איינעם פון דיעזע ברייף שרייבט אייער פעראלאנג, נאמען און אדרעס אין אונזער קאלום "פערזענליכעס" און דער בעטרעפענדער אדער בעטרעפענדע פערזאן ווערט מיט אייך קארעספאנדירען.

אויב איהר ווילט קענט איהר אנגעבען א באקס נומער אנשטאט דעם נאמען און אדרעס.

איהר קענט אויך צישיקען אייערע אדווערטייזמענטס דורך פאסט, בייילעגענ־דיג סטעמפס פאר דער בעטרעפענדער סומע.

רעדאגירט פון

יהודית

הייראטען איז א וויכטיגע זאך. ווערטהע מאדאם יהודית!

אלס שטענדיגער לעזער פון אייער ווערטהער ציטונג בעט איך א שטיקעל פלאץ פאר מיין ברייף.

איך בין א באו 28 יאהר אלט, איך האב נים געהייראט ווען איך בין געווען צו יונג דערפאר, וואס איך בעטראכט די הייראט פאר צו וויכטיג און א שטארקע פעראנטווארטליכע טהאט, און דערפאר דענק איך, אז נאר פעסט געשטעלטע פערזאנען דארפען זיך דערמיט פערנעה־מען.

ווי געזאגט, דערפאר האב איך ביז יעצט נים געהייראט טראצדעם, וואס איך האב געהאט פיעלע געלעגענהייטען דער־צו.

דערגרייכענדיג דעם עלטער, דענק איך, אז עס איז שוין צייט א טראכט צו טהאן וועגען חתונה.

וועגען זיך וויל איך גאר נים שריי־בען, נאר די וועלכע וועט זיך מיט מיר פעראינטערעסירען, וועט דאס אליין אויסגעפינען.

מיין פעראלאנג איז א מיידעל ביז 25 יאהר אלט, מעג זיין פון וועלכער לאנד עס איז, אבי זי זאל זיין א אידישע טאכ־טער און א גוטע ווירטהין. קיין געלד פעראלאנג איך נים, נאר איך וויל אז די מיידעל זאל זיין א מענש, זי זאל זיין ביז א געוויסען גראד געלעהרנט, דאס הייסט, זי זאל קענען שרייבען און לעזען אביסעל אידיש און ענגליש און זאל זיך וויסען ווי צו פיהרען אין געזעלשאפט.

די, וועלכע וועט זיך מיט מיר פעראינטערעסירען, וועט קיין חרטה נים האבען.

מיט גרוס,
דער פראקטישער.